

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

י"א תשרי תשע"ט
20 ספטמבר 2018

לכבוד:

הוועד המקומי - פוריה נווה עובד – חברי הוועד, מזכירות הוועד
מוא"ז עמק הירדן – מנכ"ל

הנדון – ביקורת בוועד המקומי פוריה נווה עובד – דו"ח המבקר

1. כללי

- א. לאחר שנתקבלו מספר תלונות הנוגעות לוועד המקומי פוריה נווה עובד, ערכתי ביקורת מקיפה על פעילות הוועד המקומי. התלונות הגיעו ממספר מקורות: חברים בוועד המקומי, תושבים, עובדים בוועד, ספקים ונותני שירות וכו'.
- ב. במסגרת הביקורת נפגשתי פעמים רבות עם חברים בוועד המקומי, ובהם היו"ר, מספר חברי וועד, עם המתלוננים ועם תושבים וגורמים נוספים.
- ג. להלן דו"ח הביקורת שערכתי, ובסופו המלצות.
- ד. טיוטת דו"ח הביקורת הועברה ליו"ר הוועד, עוד בתחילת שנת 2018, טרם הפצתה לכלל המכותבים. מכתב תגובה מפורט שלו נתקבל בתאריך 8.3.2018 ומאוחר יותר, מסמך מסכם, מתאריך 28.5.2018.
- ה. בהמשך מעלה הדרך של בירור העובדות ומתן זכות התייחסות למבוקרים, פנו לח"מ שני משרדי עורכי דין – האחד מטעם הוועד המקומי (משרד מקלנן, דהמשה ושות', מתאריך 23.7.2018) והשני מטעמו של יו"ר הוועד הקודם (משרד כהן, ראש ושות', מתאריך 13.8.2018). עיקר התגובות של כל המבוקרים ועורכי

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

דינם הוטמעו לתוך טיוטת הדו"ח, ומכתבי עורכי הדין אף מצורפים במלואם
בנספחים לדו"ח.

2. הערכה כללית

נמצאו ליקויים רבים ומשמעותיים בעבודת הוועד המקומי פוריה נווה עובד, ובפרט בתחומי העסקת עובדים ובני נוער, הזמנת עבודות מספקים ונותני שירות, תהליכי קבלת החלטות, ניהול הנכסים שבידי הוועד המקומי וקיום תהליכי עבודה שוטפים כמתחייב. ליקויים אלו מחייבים שינוי מיידי בעבודת הוועד, תיקון ושיפור, ומחייבים גם פעולות בקרה ופיקוח מצידה של המועצה.

הממצאים

3. העסקת בני נוער בתלושים פיקטיביים

הממצא – הוועד המקומי העסיק לאורך זמן ובאופן לא תקין בני נוער בעבודות ביישוב, רובם קשורים לחברי הוועד המקומי בקשרי משפחה. הוועד שילם את שכרם של הנערים בתלושי שכר פיקטיביים, כאשר הוא מעביר את מלוא התשלום לאחד מבני הנוער, בתלוש שכר מרוכז, שבו מדווחים נתוני העסקה שאינם נכונים. דרך אותו בן נוער שילם הוועד את שכרם של שאר הנערים (אך מבלי יכולת לבקר זאת). עם בירור העניין על ידי, הודיע הוועד כי הפסיק את התנהלותו זו, וכי הוא מכיר בטעותו.

פירוט – הוועד המקומי העסיק עם השנים מספר בני נוער וצעירים בעבודות ניקיון גינון ואחזקה ביישוב. לדברי יו"ר הוועד הנוהג החל לפני זמן רב, והדבר נעשה באישור מנכ"ל המועצה, ובהתאם להנחיותיו.

בניגוד לדבריו, לא נמצא אישור כללי או פרטני כתוב שכזה (למעט מכתב הבהרה ספציפי משנת 2016 מטעם המנכ"ל, שגם מעט התנאים שהיו בו לא קוימו, ולהלן). לא נמסר מה היו ההנחיות שניתנו בעל פה, ולא נמצא נוהל פנימי סדור להעסקת בני נוער – באילו ערוצים מפרסמים את דבר קיום העבודות, לפי מה נבחרים בני הנוער לעבודה, מי בוחר בהם, מה תנאי הסף (גיל וכד'), כיצד מפוקחת עבודתם, איך משלמים להם ומאיזה מקור תקציבי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

הפרסום לתושבים בקול קורא / גיוס העובדים / הפניה לבני הנוער מי מעוניין לעבוד לא נעשו בהודעה רשמית של הוועד על לוח המודעות או באתר האינטרנט של היישוב או בקול קורא. לדברי תושבים ביישוב וחברים בוועד, הפניה נעשתה רק בחלק מקבוצות הוותס-אפ היישוביות, שלא כולם חברים בהם. על ממצא זה אין ויכוח, ויו"ר הוועד בעצמו כשנשאל מדוע לא נמסרה ההודעה בערוצים נוספים, מסר באזני שאכן לא ניתנה על כך הדעת.

אכן, כמה בני נוער פנו למשרד הוועד המקומי, ועבדו עבורו - בעיקר בימי שישי, באירועים יישוביים ובחופשות. לא ברור כיצד נבחרו מי שנבחרו לעבודה, אך ברור מרשימת המועסקים שחלקם הלא מבוטל ולעיתים גם רובם המכריע הוא בנים או קרובי משפחה של חברי וועד. למשל – נכדו של יו"ר הוועד, בן של חבר וועד ובן של חברת וועד.

יצויין כי בתחילת שנת 2016 התלונן חבר הוועד מאיר מזוז (שהיה אז גם גזבר) על העסקת בני נוער, ובפרט על העסקת קרובי משפחה של חברי הוועד. התלונה הגיעה למועצה, ומנכ"ל המועצה התייחס לכך במכתב מתאריך 29 יוני 2016, והבהיר כי לא ניתן להעסיק ילדים ונכדים של חברי הוועד במתכונת הקיימת. הוא הבהיר כי חייב להתקיים הליך שוויוני, שבו יפורסם ברבים קול קורא, וכי בחירת הנערים תהיה בידי ועדה בלתי תלויה. כאמור – שני תנאים אלו לא קוימו, ולפי ממצאי בדיקתי התקיימה לאורך זמן תעסוקת בני נוער, שלא על פי הכללים הללו שהכתיב המנכ"ל.

לנערים הללו שולמו 27 שקלים לשעה. התשלום לא בוצע לכל נער לבדו, אלא בצורה מרוכזת לכולם, באמצעות נער אחד, בעצמו בן של חבר וועד (ששמו לא יימסר כאן מטעמים מובנים). לא ברור כיצד הועבר הכסף מהנער המדובר לשאר הנערים (במזומן או בדרך אחרת), ומי ביצע בקרה שאכן הסכום הועבר באופן תקין ומלא. להבנתי אין לוועד המקומי כל דרך לדעת זאת, אחת שהשכר שולם במלואו לנער אחד.

בתשובתו מתאריך 28.5.2018 ציין יו"ר הוועד (סעיף 1) כי לא נתקבלו תלונות של בני נוער על אי תשלום שכרם בדרך שבוצעה.

ברשותי דו"חות עבודה שמיים ותלושי שכר. למשל תלוש שכר מיולי 2017, המשולם לנער המדובר ע"ס 5103 ₪ נטו (ללא ניכויים) עבור 189 שעות (שיעור שעות הגבוה ממשרה מלאה). מדו"ח העבודה המצורף בכתב יד עולה כי הסכום הנ"ל שולם לשישה נערים שונים (חמישה מהם קשורים בקשר משפחתי לוועד, וכאמור לעיל). השישי לא ברור

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

מיהו. ייתכן ואחד מהם הוא חייל (בפועל או משוחרר) שבכל מקרה לא יכול לקבל שכר או להיחשב כבן נוער.

אין חולק על כך כי התלושים שהופקו אינם תקינים ואינם משקפים את המצב האמיתי. המצב הקיים מעבר לאי חוקיותו גם יצר סיכון לוועד המקומי, כי הנערים האחרים עבדו למעשה ללא כיסוי ביטוחי, וללא שחושבו עבורם התנאים הסוציאליים המתחייבים, גם כאשר מעסיקים בני נוער. יצויין כי יו"ר הוועד המקומי (במכתבו מתאריך 28.5.2018) טוען כי אין בהעסקת נערים חובת תשלום זכויות או ניכויים מתחייבים (סעיף 1 במכתב הנ"ל).

בשיחה עם יו"ר הוועד (וכן בתשובתו הכתובה מתאריך 8.3.2018) הוא כאמור הודה שמדובר בטעות בהתנהלות, שלדבריו החלה עוד בתקופת קודמיו. לדבריו, מיד כשהובא העניין לתשומת ליבו הוא סיים זאת (דצמבר 2017).

יצוין כי תלונה על כך נמסרה ע"י אחד מחברי הוועד גם להסתדרות הכללית (שהיא המעסיקה של יו"ר הוועד), וכי גם בתשובתו הכתובה לנציבת תלונות הציבור בהסתדרות (מתאריך 16.1.2018) כתב יו"ר הוועד דברים דומים.

יצוין עוד כי מעיון בתשובתו זו להסתדרות (שאני מכותב אליה לידיעה) ומעיון בתשובתו הכתובה למועצה, מתאריך 8.3.2018 בנושא, עולה כי אכן הוועד החל להעסיק בני נוער אחרים, שאינם קשורים בקשרי משפחה לחברי הוועד, ולא הועסקו על ידו קודם לכם (חמישה מתוך שישה). לטעמי ניתן לראות גם בזה הכרה והודאה של יו"ר הוועד כי אופן ההעסקה קודם לכן היה בלתי תקין.

עוד יש לציין כי כבר לפני שנים מספר עלו תלונות הנוגעות להעסקת בני הנוער ביישוב, ובפרט להעסקת קרובים ליו"ר הוועד. במהלך שנת 2014 בדקתי תלונות כאלו, ואז עלה כי בתלוש שכר שנרשם לקרוב משפחתו של יו"ר הוועד הנוכחי, נרשם שם של נער אחר, ולא שם הקרוב שבפועל ביצע את העבודה. המתלוננים אז חשבו שזה ניסיון הסתרה מכוון. בהתייחסותו הכתובה והמפורטת של יו"ר הוועד (מתאריך 2.11.2014), אז עוד לא בתפקיד יו"ר הוועד, אלא כחבר ועד ומועסק על ידו) הוא אישר את הדברים (בסעיף 5, עמ' 1) והסביר זאת בטעות של הנהלת החשבונות. גם יו"ר הוועד דאז, מר דודו רחמן פור, אישר את עיקרי הדברים, במכתבו מתאריך 7.7.2014. הוא טען אז שהקרוב המדובר אינו צריך לחוות אפליה, לדבריו, רק בגלל שהוא קרוב של חבר ועד. אך עם זאת, בעקבות בירור הדברים הוחלט בוועד המקומי – כך נמסר – שלא תימשך העסקת קרובים כנ"ל.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

הנה כי כן, על אף החלטה זו, נראה שהיישוב המשיך להעסיק נערים קרובים לחברי הוועד, בניגוד להתחייבותו זו, ובאופן שייתכן ומעלה הפליה והטיה דווקא לטובת הקרובים ולא לרעתם. אין מנוס אלא לראות את הדברים כהתנהלות מכוונת ושיטתית לאורך שנים, ולא כרצף טעויות תמימות ובלתי מצטרפות.

מסקנה – אין ויכוח על כך שהוועד המקומי העסיק לאורך זמן בני נוער, רובם המכריע קשורים לחברי הוועד, ללא נוהל מסודר, ללא אישור המועצה, כשהוא משלם את שכרם באופן פיקטיבי בתלוש מרוכז לאחד מהם, וממנו לאחרים, וזאת בניגוד לחוק.

אמנם כעת הוועד מוסר (באמצעות עורכי דינו ובעצמו) כי הדבר הופסק, וכי הליקויים תוקנו, אך מכיוון שכך נמסר כבר בעבר (בשנת 2014) והדברים נותרו לא מתוקנים, הרי שלא ניתן להתייחס באופן עיוור לדברי הוועד כי הדברים תוקנו.

4. תשלום פיקטיבי לסייעת

הממצא – עובדת בצהרון היישובי הועסקה על ידי הוועד המקומי באופן זמני, לפרק זמן של כמה חודשים לכל הפחות, ושכרה שולם לה בתלוש פיקטיבי, שנרשם על שמה של ביתה הקטינה. העובדת הינה אשתו של חבר הוועד המקומי, וכמובן לא נתקבל אישור להעסקתה על ידי המועצה (לא יכול היה להתקבל – גם לא באופן זמני).

פירוט – נמצא כי אחת מהעובדות בצהרון היישובי הינה אשתו של אחד מחברי הוועד (יצויין גם כי לא מצאתי כל סימן למעורבותו הפעילה בעניין, וכי הוא איננו מחברי הוועד הקרובים ליו"ר, או לחברי הרוב בוועד, אלא להיפך. עם זאת, יו"ר הוועד במכתבו מתאריך 28.5.2018, בסעיף 2, טוען כי חבר הוועד האמור **ידע** על העסקת אשתו בוועד). לא נמצא תיעוד להליך קבלתה לעבודה (כיצד נבחרה) ולא נמצא אישור של המועצה להעסקתה, גם לא באופן זמני.

תלוש השכר שניתן לעובדת לא הוצא על שמה (ממגוון סיבות שלא יפורטו כאן, ובכל מקרה, לא סיבות שיכולתי לעמוד על טיבן באורח מלא) אלא על שם הבת שלה, שהיא קטינה. על פי טענת התושבים שהתלוננו, כדי לא לתת לילדה שכר עבודה של 50 ₪ בשעה, הכפילו את מספר שעות העבודה הרשומות בתלוש, כך שהרישומים אינם נכונים ואינם משקפים את שעות העבודה בפועל. לפי מיטב ידיעתי השכר שולם לילדה בשיק.

יו"ר הוועד הסכים בשיחה עימי שזה היה לא תקין. לדבריו צצה בעיה רגעית בצהרון, והוא "נתקע" ללא כוח אדם מתאים. הוא טוען כי ביקש אישור בעל פה ממנכ"ל המועצה

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

לתת מענה מיידי לבעיה, וכי בחר לבדו בעובדת האמורה. אכן בדיעבד הוא הסכים כי זו טעות להעסיק את אשתו של חבר וועד, גם אם באופן זמני, וכי אופן התשלום עבור עבודתה היה שגוי.

באשר לחישוב השעות הוא עומד על דעתו (סעיף 2, במכתב מתאריך 28.5.2018) כי התשלום בוצע לפי 40 ש"ח לשעה, וללא הכפלה כנטען. אין ביכולתי להכריע על אופן התשלום, כיוון שבכל מקרה אין דו"חות עבודה, שיעידו על מה בוצע ולפי מה שולם. עורכי הדין מטעם הוועד מסרו כי זהו לא תשלום פיקטיבי, אלא רק "זהות הסייעת לא היתה נכונה" (הבת במקום האם). על כל פנים לדבריהם הליקוי תוקן מיד.

מסקנה - הוועד המקומי העסיק באופן זמני אשתו של חבר הוועד המקומי, באופן המנוגד להליך קבלת עובדים על ידי וועד מקומי, ותוך תשלום שכר פיקטיבי לקטינה עבור עבודת אימה בתלוש שכר שאיננו אמיתי. **גם אם הדברים תוקנו לאחר פנייתי, הרי שהם נותרים בגדר ליקוי משמעותי.**

5. העסקת פרויקטור/יועץ לוועד המקומי לענייני בינוי ופיתוח (שיווק קרקעות

והרחבת היישוב)

הממצא – הוועד המקומי העסיק לאורך שנים פרויקטור/יועץ לוועד המקומי, באופן שאיננו תקין (הארכה חוזרת של תפקיד זמני שסוכם מלכתחילה לחצי שנה) ללא אישור המועצה, ותוך מודל העסקה שאיננו ברור ופותח פתח לניגודי עניינים ולחוסר יעילות. **פירוט –** החל משנת 2014 ועד לשנת 2017 העסיק הוועד המקומי פרויקטור/יועץ חיצוני לנושא בינוי ופיתוח (שיווק קרקעות ופיתוח היישוב). למעשה, היה זה אחד העובדים עם עלות השכר הגדולה ביותר בוועד המקומי, לאורך שנות העסקתו (כ-5000 ש"ח + מע"מ) אם לא הגבוהה ביותר.

לפי טענת תושבים ביישוב מעולם לא פורסם מידע לתושבים על העסקת העובד/היועץ המדובר (וכן על היקף עבודתו ושעות עבודתו). זאת בניגוד למתחייב ובכדי שכלל התושבים יוכלו ליהנות משירותי העובד או מייעוץ שלו בנושאים עליהם הוא מופקד. ביטוי לכך שהעסקת העובד הנ"ל לא דווחה לציבור ניתן למצוא בכך שבמכתבים רשמיים מטעם היישוב, הסוקרים את מצבת העובדים של הוועד, לא הוזכר קיומו של

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

העובד (שכאמור עבד ברציפות משנת 2014 ועד לשנת 2017). כך למשל, במסמך שהכין הוועד המקומי לוועדת ביין (ב-13.6.2016) מוזכרים בפירוט רב כלל העובדים, כולל היקפי פעילותם המדויקים (גם אם הם בחצי משרה) וכולל נותני שירותים לוועד (כגון משרד הנהלת חשבונות) ואילו העובד הנ"ל איננו מוזכר.

להבנתו, הליכי ההעסקה שלו לא היו כמתחייב מעובד של הוועד המקומי או נותן שירות עבור הוועד המקומי, לא קיבלו את אישור המועצה, וחודשו מדי שנה ע"י הוועד המקומי בישיבותיו השוטפות. פרויקט הוא מטבעו תפקיד זמני, ואילו פרויקט ההולך ונמשך ברציפות שנים ארוכות (מאז 2014) מחייב הליכי קבלת עובדים לוועד המקומי בנוהל רגיל, במכרז, ולא בנוהל המדובר.

יתירה מזו, בתחילת העסקתו התפקיד הוגדר מראש לחצי שנה. כבר בתחילת שנת 2015 החליט הוועד המקומי על סיום העסקתו, ולמרות זאת ההעסקה הלכה ונמשכה, וחודשה בהחלטת הוועד המקומי מדי זמן מה, וללא הליכי אישור נדרשים של המועצה האזורית. בנוסף, היקף עבודתו ותחומי עיסוקו של העובד לא הוגדרו כמתחייב, ועל אף שהיה ברור **מלכתחילה שישנם ניגודי עניינים אפשריים בין עבודתו לאינטרסים פרטיים של חברים בוועד, ובפרט היו"ר דאז, לא התקיימה הפרדה הנדרשת בין העוסקים לעוסקים.**

אמנם, בישיבה משנת 2015 (10.2.2015) מצויין במפורש כי היו"ר יצא מן הדיון במהלך דיון על מגרשי ג', מאחר ויש לו עניין אישי בסעיף זה (נוסח סעיף 5) אך בשאר סעיפי הישיבה, כולל זה העוסק בהארכת ההתקשרות בין הוועד לפרוייקטור (שמטפל גם בנושא הזה) היו"ר בעצמו היה זה שהציג את הנושא ואת חשיבותו, ואף הצביע בפועל (בסעיף 3) על הארכת ההתקשרות.

מסיכום ישיבה אחרת (מתאריך 27.4.2014, פרוטוקול ישיבת וועד מס' 9) עולה (סעיפים 4 ו-5) כי דודו רחמן פור (היו"ר אז) בעצמו מסביר את העניין לחברים בדיון, ומבקש מן הוועד לאשר את המשך העסקתו של הפרוייקטור (וכך היה). גם בחידוש החוזה בתחילת 2015 (סיכום ישיבת וועד מס' 15, מתאריך 4.1.2015, בסעיף 9) עולה כי היו"ר בעצמו (דודו) מעלה את הבקשה וגם מצביע עבורה.

גם בחוזה נוסף שנחתם בין הצדדים (בתאריך 17.3.2016) נקבע שהפרוייקטור יעבוד ישירות מולו, וללא התייחסות לניגוד העניינים האפשרי שבגיניו הוא החליט אז שלא לקחת חלק בדיון על עצם ההעסקה.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בפרוטוקול ישיבת וועד מס' 5 (לא מצויין תאריך, ככל הנראה משנת 2017) מצויין כי דודו רחמן פור נבחר (לא מפורט תהליך הבחירה שהיה) לעמוד בראש הוועדה למינהל, תכנון ושיווק המגרשים, וכי הוא הכתובת לכל פניה בנושא. גם פה לא הוזכרו ניגודי עניינים אפשריים.

יצויין כי הסוגיה המדוברת (קניית קרקעות מרמ"י בהליך של פטור ממכרז לפני הליך השיווק) אינה נוגעת לכלל תושבי היישוב, אלא רק לקבוצה מצומצמת של תושבים. אשר על כן מדובר בסוגיה רגישה, עם משמעויות כספיות ניכרות עבור המעורבים. לפי טענת תושבים ביישוב, ובהם גם חבר וועד מכהן, לפני העסקת היועץ המדובר, העסיקה קבוצת תושבים מהיישוב עו"ד באופן פרטי, בכדי לקדם את עניינם זה, וזאת עד למינוי של הפרוייקטור מטעם היישוב. סוגיות אלו ראויות להמשך העמקה ובחינה, אך זאת לא יכולה להיעשות במסגרת הביקורת הנוכחית, והחומרים בעניינה יועברו לגורמים המוסמכים.

על כל פנים, מצאתי כי הפרוייקטור המדובר עסק לא רק בנושאים הנוגעים לתחום עיסוקו (הרחבת היישוב ופיתוח עתידי) אלא גם בנושאים שוטפים, ול"יישוב הישן". כך למשל, הוא השתתף בדיוני הוועדה המקומית לתכנון ובניה כנציג היישוב, בדיון העוסק בזכויות בעלי מגרשים קיימים (לצימרים וכו') וללא כל קשר להרחבת היישוב בעתיד. הליך ההעסקה זה התקיים לאורך זמן, עד לפניה שלי בכתב לוועד המקומי (בתאריך 9 מרץ 2017) שבה הבעתי את הסתייגותי וביקשתי להיות מעורב בכל הליך **המשך** העסקתו מכאן ולהבא, גם אם באופן זמני. פנייתי זו הביאה לסיום תפקידו של היועץ (הודעה הרשמית על כך נמסרה בתאריך 23.2.2017).

בתשובתו הכתובה האחרונה של יו"ר הוועד המקומי (דוד לוי) אלי (מתאריך 28.5.2018, בסעיף 3) הוא טוען כי עם בחירתו לתפקיד היו"ר הורה בישיבת הוועד על הפסקת עבודתו של הפרוייקטור, וכי טענות על העסקתו יש להפנות ליו"ר הקודם, דודו רחמן-פור.

להבנתי אחד הפערים הגדולים בעבודת הוועד המקומי פוריה נווה עובד הוא היעדר מזכיר ליישוב (במשרה מלאה או בהיקף משרה אחר). לתחושה זו שותפים רבים ביישוב, המאמינים כי בסדר גדול שכזה, ואל מול האתגרים המורכבים עימם מתמודד היישוב, נחוץ לו מזכיר בשכר. למסקנה דומה הגיעה גם וועדת הביקורת של היישוב, בטיטת דו"ח הביקורת שלה, מתאריך מאי 2017. הימשכות העסקתו של יועץ חיצוני בעלות שכר

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

גבוהה, באה בהכרח על חשבון יעד זה, ודבר זה נאמר במפורש לחברי הוועד גם ע"י ראש המועצה בפגישותיו עם הוועד (למשל בישיבת מטה מול מטה, שנתקיימה ביישוב ביוני 2016 ובה נכחתי). גם ראש המועצה הזכיר לחברי הוועד את עלות השכר הגבוהה של בעל התפקיד, וטען שלמעשה הוא מקבל השכר הגבוה ביותר של הוועד המקומי. בהתייחסות עורכי הדין של הוועד נטען עוד כי העסקת הפרוייקטור נסתיימה לפני שנה ורבע, וכי הוא לא עסק במסגרת תפקידו במגרשים פרטיים של חלק מתושבי היישוב. לדבריהם מדובר ברכילות יישובית. העובדה שאין עדיין מזכיר ליישוב, מלמדת לדבריהם שהעסקת פרויקטור לא באה על חשבון תפקיד המזכיר.

בהתייחסות עורכי הדין של יו"ר הוועד הקודם נטען כך :

א. המועצה היא זו שהציעה כי היישוב יעמיד פרויקטור שירכז את מכלול הפעולות למימוש התוכניות (מכתב ראש המועצה מתאריך 23.9.2014). מינוי הפרוייקטור שנקבע היה בתאום מלא עם אנשי המועצה. כלל תושבי היישוב היו מודעים למינוי.

ב. הפרוייקטור הועסק בשכר מינימלי, ואף הצליח לגייס הסכמה של משרד הבינוי והשיכון למימון תב"ע ליישוב, כך שעלות העסקתו בטלה בשישים אל מול הרווח שהושג ליישוב.

בכל הנוגע לניגוד העניינים האפשרי (שהוזכר לעיל) מסרו עורכי הדין את הדברים הבאים :

א. מספר אנשים ביישוב (ובתוכם היו"ר הקודם) רכשו לפני שנים רבות קרקעות ביישוב. הקרקעות כללו שלושה מגרשים צמודים : מגרשי א', ב' ו-ג'. עם השנים נלקחו חלק ממגרשי ה-ג' לטובת העמדת קראוונים לעולים חדשים, תוך הבטחת פיצוי והשבת הקרקעות עם תום ההקצאה. לדבריהם ניתנה לתושבים הללו הבטחה שלטונית מפורשת בכתב כי בתמורה תינתן להם עדיפות בבחירת מגרשים שיחולקו בעתיד.

ב. היו"ר הקודם (ביחד עם 18 משפחות אחרות ביישוב) שכרו את שירותי עו"ד מילר מחיפה לטיפול בענייניהם, כאשר מי שהועסק לבסוף כפרוייקטור מעולם לא עסק בעניינים אלו עבורו באופן פרטי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

ג. אכן לא היתה הגדרה מדוייקת של הנושאים בהם אמור הפרוייקטור לטפל, וייתכן ונפלו ליקויים בהליך הבחירה, אך לא היה לדבריהם כל ניגוד עניינים.

מסקנה – הליך העסקתו של פרויקטור זמני לאורך שנים, ללא אישור המועצה, ללא הגדרת תחומי תפקיד וללא ההפרדה הנדרשת בין תחומי עיסוקו לאינטרסים פרטיים אפשריים של חברי וועד הינו לא תקין. גם משחדלה העסקתו, ובעקבות התערבותנו, הרי שאופן העסקה זה מלמד על אי סדרים בקבלת עובדים ע"י הוועד המקומי.

6. יום העצמאות תשע"ז 2017

הממצא – האירועים לציון יום העצמאות תשע"ז (2017) נוהלו באופן לא מסודר, תוך אי התאמות בולטות ברישומים ובקבלות, וללא החלטות של הוועד המקומי כמתחייב.

פירוט - בישיבת הוועד המקומי הוחלט לקיים אירוע לתושבי היישוב לכבוד יום העצמאות ה-69 (תשע"ז, 2017). אמנם, לא מצאתי פרוטוקול של ישיבת וועד המתעד את ההחלטה (יצויין כי בספרי חברי הוועד חסר פרוטוקול מס' 2-2017). גם לדברי יו"ר הוועד (בעל פה, בישיבה איתי) היתה החלטה, אך גם הוא מודה כי אין תיעוד לה.

כמענה לשאלתי על התוכנית שתוכננה ואושרה נמסר לידי מסמך, הנושא את התאריך 8 מאי 2017 (כשבוע לאחר יום העצמאות באותה שנה) ובו מופיעה תוכנית בסיסית לאירוע (אך בכותרת כתוב דו"ח). עם זאת, לדברי חברים בוועד המקומי הם אינם מכירים מסמך כזה וכלל לא הופצה תוכנית מסודרת לפני יום העצמאות. לדבריהם ייתכן והמסמך שנמסר לי נכתב במועד מאוחר הרבה יותר.

על כל פנים, לפי המסמך, יהיה אשר יהיה תאריך כתיבתו, סך העלות המתוכננת היא 42,300 ₪, כאשר מתוכם 25,000 ₪ הם ע"ח המועצה ושאר הסכום (17,300) הוא גירעון מתוכנן בתקציב הוועד. לא מצויין במסמך המקור התקציבי לפעילות הזו (יצויין כי לא תוכננה מראש, בתחילת השנה, עם גיבוש התקציב, ומלכתחילה מוצגת כגירעון).

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

באשר למועצה – לא ידועה לי החלטה, לפיה המועצה משתתפת בחגיגות יום העצמאות שמארגנים הוועדים המקומיים ביישוביהם, בשיעור כזה או אחר (בהתאם לקריטריונים אחידים וכו').

בתוך כך, וכאמור, תקציב האומנים הכולל לאירוע תוכנן לעמוד על 32,000 ₪.

לפי מיטב ידיעת חברי הוועד לא התקיים הליך של התקשרויות או מכרזים לקביעת האמרגן או האומנים המופיעים. אכן אין בנמצא תיעוד להליך כזה.

לדברי יו"ר הוועד, הוא התקשר באופן אישי עם אמרגן בשם אריה יפרח וביקש ממנו להכין תוכנית לאירועי יום העצמאות. זאת על בסיס היכרות מוקדמת ביניהם. גם לפי דבריו, הוא לא פנה לאמרגנים אחרים, בכדי לקבל הצעות אחרות, ולא התקיים כל הליך של מכרז. למותר לציין כי זהו הליך לא תקין.

עפ"י יו"ר הוועד ניתנו ע"י האמרגן אריה יפרח כמה הצעות (כולן בע"פ, וללא תיעוד בכתב), ולבסוף נבחרה על ידו אחת מהן. לדברי היו"ר החלטה זו ניתנה בשיתוף חברי הוועד, אך כאמור אין כל תיעוד לכך, ומספר חברים בוועד טוענים שכלל לא שותפו בתהליך.

החשבונות שהוצאו בעקבות האירוע היו בחלקן לחברת מגה אירועים, שהעמידה ציוד הגברה (באמצעות אריה יפרח) והשכירה ציוד.

נמצאו אי התאמות בחשבונות, חלקן משמעותיות ומטרידות.

לדוגמה, בקבלה מס' 0004 מטעמו של מר אלי אוחנה, מחברת מגה הפקות, מופיע סכום של 1000 ₪, ומצוין בכתב כי זה עבור הגברה – אריה יפרח. עותק זה נמסר לידי חברים בוועד ממר אלי אוחנה, בעצמו, הבעלים של חברת מגה הפקות ואירועים. יש בידי התכתבויות ווטס אפ בין הצדדים, המאשרים את נכונות הקבלה. מאידך, בעותק אחר שנמסר לי, ושנמצא במשרדי הוועד המקומי, הנושא גם הוא את אותו המספר (0004) ומטעם אותו ספק, כתוב כי בוצע תשלום של 11000 ₪ עבור הופעות. לא ניתן ללמוד מן העותקים, האם נוספה הספרה 1 מאוחר יותר (1000 הפך ל-11000) וכיצד הועבר התשלום (השורות הללו ריקות בשני העותקים).

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

דוגמה נוספת - קבלה מס' 0005. בעותק אחד הנמצא בידי (שהתקבל כאמור מבעל העסק – אלי אוחנה) מופיע סכום של 1000 ₪, גם הוא עבור הגברה (לאריה יפרח) ובעותק אחר של אותה הקבלה שנמסר לי, ממשרדי הוועד, הנושא את אותו מספר סידורי (0005) והוא מתאריך 7.5.2017, מופיע סכום של 3000 ש"ח עבור הופעות. בשתי הקבלות הטקסט שונה ובמיקום שונה על גב הקבלה. בשתי הקבלות לא מפורט כמתחייב כיצד בוצע התשלום. ישנו כמובן צורך בהבהרת הנושא, והמשך הבדיקה ייעשה בערוצים נוספים, ולאחר שישותפו בפרטים כמתבקש הגורמים הרלוונטיים.

בספרי הוועד קיימות שלוש קבלות עבור שלושה אומנים שונים.

מורן כרמל – 2400 ₪ - שולם במזומן בתאריך 1.5.2017.

ג'קי מייקה – 4400 ₪ - שולם במזומן בתאריך 30.4.2017.

דורון מירון – 1200 ₪ - לא מצוין כיצד בוצע התשלום (בתאריך 1.5.2017).

לא הוצגו לי החלטות של הוועד להתקשר דווקא עם שלושת הזמרים האלו, או עם אמרגן, שיתקשר איתם בעצמו. לא ברור מדוע סכומי כסף גדולים שולמו במזומן. נראה שהסכומים לא תמיד משקפים את העלות הריאלית (למשל – לא ברור מדוע אמן אחד קיבל 4400 ואחר 1200 ₪ עבור הופעה דומה (יש יסוד לאפשרות שהועלתה בפני, כי תשלומים אלו אינם משקפים את מלוא הסכום שהועבר בסופו של דבר לאמנים).

גם ההוצאות על ההגברה נראות מופרזות ולא ריאליות. מניסיוננו במועצה הוצאות על הגברה הינן צנועות בהרבה.

יצויין כי בתגובתנו מתאריך 28.5.2018 (סעיף 4) מכחיש יו"ר הוועד כי בוצע תשלום במזומן, וטוען כי ככל שרשום בקבלות במזומן הרי שזו בעיה של האמרגן.

בכל מקרה אל מול הקבלות הנפרדות של כל אומן (שחלקן כאמור שולם במזומן) לא קיימים שיקים נפרדים (אל מול כל אומן או אמרגן) אלא שיק כולל ע"ס 22,000 ₪ שככל הנראה נמסר לאריה יפרח (שיק מס' 21601, מתאריך 15.5.2017, חתום ע"י 2 חברי וועד - דוד לוי ודודו רחמן פור). השיק עצמו פתוח – בניגוד לכללים. ואין למולו קבלה.

להבנתי אם התשלום מועבר כולו לאריה יפרח, הרי שצריכה להיות מולו חשבונית אחת של אריה יפרח ולא חשבוניות מפוצלות.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

אריה יפרח עצמו נתן לוועד לא רק שירותי אמרגנות אלא גם שירותי הגברה, אך כאמור אין למיטב ידיעתי החלטה של הוועד להתקשר איתו לצורך זאת. גם ההוצאות על הגברה אינן מסודרות. בנוסף ל-14000 ₪ שהוצאו על הגברה (חשבוניות מס' 0004 ו-0005, וכאמור לעייל - נראות מופרזות ומוגזמות) קיימות שתי חשבוניות נוספות של שני ספקים העוסקים בתחום המוזיקה וההגברה: האחת של אריה יפרח (שהשיק הקודם לפי הספח הוצא עבורו) ע"ס 5000 ₪. למול קבלה זו ישנו שיק ע"ס 10000 ₪ של היישוב (שיק מס' 21600). על הספח רשום שזה עבור מקדמה, ומוזכרת קבלה אחרת, מס' 0001 של ספק אחר (צליל ורון) ע"ס 5000 ₪. על השיק הזה חתומים דוד לוי וטלי רוט.

ככל הנראה שולם לאריה יפרח 10,000 ₪ עבור שתי החשבוניות יחדיו.

ברשות חלק מחברי הוועד ישנה הקלטה של הספק צליל ורון (אהרון אוחנה) שמודה בפניהם בשיחה שהעלות האמיתית של עבודתו היתה 3000 ₪ ולא 5000 ₪ כפי ששולם. לדבריו, 2000 השקלים הנוספים היו עבור עבודות אחרות שביצע עבור אריה יפרח.

לאחר שהשתכנעתי שמי שהעביר לחברי הוועד את ההקלטה היה באופן אישי צד לשיחה המוקלטת, ולאחר שהשתכנעתי שלא מדובר בהאזנת סתר אסורה, הקשבתי בעצמי לקטע מן ההקלטה, ואכן לכאורה כך עולה ממנה. הדבר מחייב כמובן בדיקה מעמיקה, ולהלן.

ביקשתי מהוועד המקומי להעביר אלי את כלל הצעות המחיר, של כלל הספקים. אציין כי הצעת המחיר היחידה שהועברה היא של חברת "קינן הפקות", מתאריך 7.3.2018. מדובר בה על זיקוקים, והעלות המוצעת היא 6000 ₪, כולל מע"מ. אני מניח, כי לו היו בידי הוועד הצעות מחיר נוספות, הוא לא היה נמנע מלהעביר אותן אלי, או לעיון חברי וועד שביקשו לראות אותן.

לאחר כל זאת, ועל אף היקף ההוצאה והמאמץ היישובי, לא התקיימה ישיבה של הוועד לסיכום האירועים.

לפי דברי יו"ר הוועד (במכתבו מתאריך 8.3.2018) וכמענה לממצאי הביקורת שהועלו בפניו, התוכנית אושרה בביתו של אחד מחברי הוועד. לדבריו חסרים אכן 2 קבלות ופרוטוקול, שנעלמו עם קלסר שלם ממשרדי הוועד. במכתבו הוא רומז כי מי שלקח או העלים את המסמכים הם חברי הוועד שהגישו כנגדו תלונות. על טענה זו הוא חזר, וביתר

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

שאת, גם בתגובתו האחרונה (מתאריך 28.5.2018, בסעיף 4) והאשים את חברי הוועד שהתלוננו כנגדו בהעלמת מסמכים במהלך בדיקת הספרים.

יצוין כי להבנתי ובניגוד למה שכתב יו"ר הוועד לא חסרות קבלות. לעומת זאת לא הועבר לעיוני שיק מקדמה שניתן לאריה יפרח ע"ס 10,000 ₪.

עורכי הדין של הוועד מסרו בתגובה כי תוכן הביקורת נלמד וייושם בעתיד, תוך הקפדה על המלצות הביקורת.

מסקנה – מכל האמור לעיל עולה כי האירועים לא תוכננו כנדרש, ולא נוהלו כמתחייב – בחירת ספקים, ניהול התשלומים והספרים בהתאם לחוק וכד'. **עולה חשש כי תשלומים הועברו בצורה שאינה תקינה לספקים ולנותני שירות, ובאופן המעלה חשש שאינם משקפים באופן אמיתי את טיב השירות שניתן. הדבר אינו יכול להיות חלק מבדיקתי זו, ומחייב המשך בירור ע"י גורמים מוסמכים.**

7. שמחת תורה תשע"ח – אוקטובר 2017

הממצא – אירועי שמחת תורה תשע"ח (הקפות שניות) נוהלו ע"י יו"ר הוועד ללא החלטה מסודרת של הוועד המקומי, וללא הקצבה בתקציב הוועד, תוך שהוועד מתקשר עם נותני שירות שלא כמתחייב, באופן לא מסודר, **ותוך ניסיון מכוון להעביר לתקציבו השוטף חלק מהסכום שהמועצה הדתית ייעדה לחגיגות.**

פירוט - בשמחת תורה התקיים אירוע הקפות שניות אזורי ביישוב פוריה נווה עובד, שמומן ע"י המועצה הדתית האזורית "כנרות". לדברי יו"ר הוועד המקומי זו מסורת יישובית-אזורית מזה שנים ארוכות, בהשתתפות המועצה הדתית. בפועל האירוע לא אורגן ע"י המועצה הדתית אלא ע"י הוועד המקומי. עם זאת, אין החלטה של הוועד לעשות זאת כך ואין הקצבה לכך בתקציבו.

לדברי יו"ר הוועד הוא פנה – **אמנם ללא החלטת הוועד** - לשני אנשים : מאיר אטדגי (שנשוי לבת אחותו, ולהלן) ולאריה יפרח, לארגן את האירוע בתשלום. מאריה יפרח (שאינו התקשר גם ביום העצמאות הקודם, ולעיל) הוא ביקש שירותי הגברה, וממאיר אטדגי מופע ליצנות ואש. שאלתי את מר דוד לוי על הקירבה המשפחתית בינו לבין מאיר

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

אטדגי והוא הסכים שהיה צריך לנהוג אחרת. יצויין כי מאיר אטדגי הנ"ל נתן שירותים לוועד גם באירועים אחרים, למשל שמחת תורה ביישוב בשנה קודמת (1255 ש).
על כל פנים, לדבריו ביקש בשנה זאת ממאיר אטדגי לקיים את האירוע, כך שיישאר כסף בקופת היישוב פוריה נווה עובד. בקשה דומה ביקש גם מאריה יפרח.

לקראת החג התקיימה במשרדי הוועד המקומי ישיבה עם מר ניסים אלקובי, יו"ר המועצה הדתית. במהלכה קראו גם לשמעון פיניאן – אז מזכיר היישוב. בישיבה סוכם על הקצבה של 6000 ש"ח וניתנו שני שיקים מהמועצה הדתית. הוצגה בפני קבלה (מס' 9717, מתאריך 13 נובמבר 2017) שהוצאה ע"י וועד נווה עובד, עבור המועצה הדתית, תמורת שני שיקים, ע"ס 6084 ש"ח.

ביקשתי לראות דף חשבון בנק המעיד שהכספים אכן הופקדו בחשבון הוועד, אך זה לא הועבר לי ע"י הוועד. עם זאת, על פי מיטב ידיעתי, כך אכן היה (מטעם המועצה הדתית הועבר אלי צילום דף חשבון, המעיד על מהלך הכסף. זאת לאחר שביקשתי לוודא כי הכסף לא עבר מהמועצה הדתית לחשבונות פרטיים).

הוגשה למועצה הדתית קבלה מטעם אלי אוחנה עבור הגברה, מוזיקה ותאורה ע"ס 2574 ש"ח. בנוסף הוגשה למועצה הדתית חשבונית אחרת של מאיר אטדגי, גם היא על הגברה (לא ברור למה שתי החשבוניות עוסקות בהגברה) ע"ס 3510 ש"ח.

המועצה הדתית כנרות הוציאה למול שתי הקבלות שני שיקים. **שניהם פתוחים, בניגוד לכללים**, עם חתימות של שני מורשי חתימה (שחתימתם אינה ברורה). השיקים נכתבו בתאריך 7 נובמבר 2017, ונמסרו שניהם, לדברי חברי הוועד, ליו"ר הוועד המקומי, מר דוד לוי.

לדברי תושבים ששוחחו עם יו"ר המועצה הדתית, השיקים נפדו והוכנסו לחשבון הבנק של הוועד המקומי. ישנה הודעת ווטס-אפ של מר ניסים אלקובי, יו"ר המועצה הדתית, המאשרת זאת (הוצגה בפני).

מספרי הוועד עולה שמי ששילם לספקים איננו המועצה הדתית (שכביכול הזמינה את העבודות) אלא הוועד המקומי. הוועד המקומי הוציא את השיקים ללא חשבוניות המופנות אליו, ובסכומים שאינם מתאימים.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

הוצגו בפני שני שיקים של היישוב פוריה נווה עובד. האחד, למאיר אטדגי ע"ס 2100 ₪. יש לציין כי בספח מוזכרת חשבונית למועצה הדתית מס' 2396, אך זו אינה על הסכום הזה, אלא על סכום גדול יותר - 3510 ₪.

השיק השני הוא לאלי אוחנה ע"ס 1300 ₪. בספח מוזכרת חשבונית מס' 0021 למועצה הדתית, אך גם פה הסכום אינו מתאים. השיק הוא ע"ס 1300, החשבונית היא ע"ס 2574.

בשלב מאוחר יותר התקבלו זיכויים לחשבון הוועד. כך בתאריך לא ברור (ככל הנראה באוקטובר 2017) התקבל זיכוי מאלי אוחנה (מגה אירועים) ע"ס 1274 ₪ (קבלה מס' 0024).

לדברי יו"ר הוועד עשה את כל זה, כדי שיישאר כסף בקופת היישוב. יו"ר הוועד הדגיש שבשום שלב לא עבר כסף מעבר לסכום שסוכם לשני המפעילים. בתשובתו הכתובה (מיום 8.3.2018) ציין במפורש כי **מראש סוכם על סכומים שישולמו ועל סכומים שיוחזרו לקופת הוועד המקומי כזיכוי.** לדבריו כך פעל במשך בשנים.

לאחר שתושבים פנו ליו"ר המועצה הדתית ושוחחו איתו על אי ההתאמות, ולאחר שהחלתי את בדיקתי, נכתב (בתאריך 15 ינואר 2018) שיק ע"ס 1400 ₪ כהחזר מהוועד המקומי לחשבון המועצה הדתית עבור שמחת תורה. מאוחר יותר הודיע יו"ר הוועד כי הבין שמדובר בטעות, והחליט לבטל את השיק. לדברי מר דוד לוי המועצה הדתית לא קיבלה את השיק הנ"ל מעולם, והוא בוטל. לדבריו אמנם חשב בתחילה כי פעל לא נכון, ולאור הבדיקות שנעשו בנושא, אך לאחר התייעצות עם הנהלת החשבוניות של היישוב סוכם שאין בכך צורך.

יצויין כי בידי צילום שיק של המועצה הדתית, **שהוא פתוח ונראה כי אין עליו שתי חתימות של מורשים כמתחייב.** לדוגמה, שיק מס' 8675 ע"ס 3510 ₪ עבור מאיר אטדגי, מתאריך 7.11.2017. כמדומני שכך יצא השיק ממשרדי המועצה הדתית, כשהוא פתוח. כך גם העברתי אותו לבדיקת גזבר המועצה הדתית, מר עוזי בן-שלום.

הוועד המקומי העביר לי מאוחר יותר צילום אחר של השיק המדובר (8675) ובו כבר מופיעות היטב שתי חתימות כנדרש, כולל חתימת הגזבר, ובו מופיע "לפקודת וועד נווה עובד" (השיק אינו פתוח). איני יודע ליישב כיצד ייתכן הדבר, וייתכן ובוצעו שינויים

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בשיקים או בהעתקים שבידי. הגם שסביר שהשורה "לפקודת" נוספה מאוחר יותר. **נושא זה ייבדק בנפרד גם מול המועצה הדתית.**

עוד יש לציין כי בספרי הוועד (למשל בטפסי הקופה, מחודש דצמבר 2017, שורה 52, שורה 56 ושורה 10) ישנן גם הכנסות (במזומן) מאירועי ההקפות השניות. כך למשל הכנסות של 500 ו-300 מתושבים ביישוב עבור "הקפות שניות". אין לדעת מן הספרים מה מקור ההכנסה, אך בהינתן שהיו לוועד גם הכנסות מקיום האירוע, ולא רק הוצאות, הן היו צריכות להיות מדווחות לכלל חברי הוועד עם סיכום האירוע, ועם ההתחשבות הכוללת ביחס אליו.

יצוין בהקשר זה כי בשנת 2015 עמדו הכנסות הוועד משמחת תורה על 2400 ₪ (ממכירת הקפות, וזאת כעולה מפרוטוקול מס' 11, מתאריך 25.10.2015) וסכום בסדר גודל כזה צריך להיות מדווח ומובא בחשבון בעת סיכום האירוע.

מסקנה – הוועד המקומי הפיק אירוע עבור המועצה הדתית ללא החלטה של הוועד כמתחייב, ללא התקשרות תקינה עם נותני השירותים, ותוך אי סדרים. אלו היו בחלקם ככל הנראה במכוון, בכדי להשאיר חלק מהכספים שנועדו לאירוע מטעם המועצה הדתית בקופת הוועד המקומי.

8. ל"ג בעומר 2016

הממצא – הוועד תכנן והפיק אירוע גדול, שלא תוקצב בתקציב השנתי מראש, בעלות של עשרות אלפי שקלים, מבלי שהחליט על כך באופן מסודר, באופן שאינו תקין, תוך התקשרויות עמומות ולא ברורות, ומבלי שניתן דו"ח מלא על האירועים/ההוצאות.

פירוט – בישיבת הוועד המקומי מתאריך 18 מאי 2016 (ישיבת וועד מס' 5) נמסרה על פי הפרוטוקול (בסעיף 4) **סקירה** על אירועי ל"ג בעומר הצפויים. לא נקבעה מסגרת תקציב ולא נתקיימה הצבעה. נמסר שדמי הכניסה לאירוע יהיו 20 ₪ לאדם. יצוין כי **הפרוטוקול הידני המצורף אינו תואם את זה המודפס** (בפרוטוקול הידני מדובר על אירוע ל"ג בעומר **במירון**, ולא ביישוב עצמו, בעלות של 50 ₪ לאדם, וללא כל התיאור המופיע בפרוטוקול המודפס).

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בפועל הופק אירוע גדול ביישוב עצמו, בעלות כוללת של עשרות אלפי שקלים, ללא שבוצעו התקשרויות כנדרש עם נותני השירותים, ללא שגבו כסף מהתושבים המשתתפים – כפי שמופיע בפרוטוקול המודפס, וללא הקצבה בספרי הוועד.

הוצגו בפני חשבוניות ע"ס 31 אש"ח.

מאחת החשבוניות (מחברת "טעימות באהבה", מקיבוץ דגניה א', חשבונית מס' 0732, מתאריך 31 מאי 2016) עולה כי שולמו מתקציב היישוב 10,000 ₪ עבור 500 מנות אוכל (לפי חישוב של 20 ₪ למנה). לדברי חברי הוועד ותושבים שהשתתפו באירוע, מעולם לא היו נוכחים 500 איש באירועים של היישוב, והתכנון מראש לקה בחסר או היה מופרז במכוון. לשם השוואה, באירוע ל"ג בעומר הקודם, הוצג צפי ל-300 תושבים (כפי שעולה מפרוטוקול הוועד מתאריך 4 מאי 2015).

בכל מקרה התקשרות בסדר גודל שכזה מחייבת לדברי חברי הוועד (וגם להבנת) הליך כלשהו, ולא הוצג בפני כל תיעוד להליך בחירת נותני שירות.

עבור מעגל מתופפים ומופע אש שילם הוועד סכום של 4500 ₪ לחברת ג'אמן הפקות ממושב ישרש. 4000 ₪ שולמו לשלום גוזלן, מטבריה, עבור "הפנינג", שלא ברור מה טיבו. 1000 ₪ שולמו לאושרת אביטן, מטבריה, עבור "הפעלה + פרסים + איפור". תשלום אחר, ע"ס 5900 ₪, הועבר לחברת קינן הפקות, מטבריה עלית, עבור "הפעלה". גם בכל אלו, לא ברור מן הקבלות על מה ניתן השירות, ואין תיעוד בספרי הוועד כיצד נבחרו נותני השירות. ולבסוף – תשלום ע"ס 1000 ₪ עבור אריה יפרח (מן הסעיפים הקודמים) ככל הנראה עבור ניהול כללי.

על כל פנים, הטענה היא שסכום ההוצאה הכולל לא היה באישור הוועד. כמו כן, מעולם לא ניתן דיווח אחר לוועד, המסכם כמה אנשים היו, כמה תושבים שילמו 20 ₪ למנה בהתאם למה שהוחלט (אם בכלל) כיצד נגבה הכסף (ככל שהתקבל) וכמה כסף (בניכוי ההכנסות) שולם לבסוף מקופת הוועד.

להבנתי אירוע בסדר גודל של עשרות אלפי שקלים מחייב החלטה של הוועד, ובקרה מלאה אודותיו.

מסקנה – הוועד קיים אירוע גדול בל"ג בעומר, מבלי שהחליט על כך באופן מסודר, מבלי שהיתה לכך הקצבה בתקציבו, בהליכי התקשרות שאינם תקינים וללא תכנון מיטבי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

9. חבילות שי לחגים

הממצא – הוועד מחלק ללא החלטה ולא בקרה מספקת מתנות לחגים בהוצאה ניכרת – כולל לחברי הוועד בעצמם ולמקורבים.

פירוט – מדי שנה הוועד המקומי מחלק בחגים לעובדיו תלושי שי (ע"ס 600 ₪). העובדים המקבלים את השי הם: לאה יהודה, דורון כהן, אופיר אברג'יל, אוסנת בן חמו, הרב עמוס שושן, זהבה בן-אדיבה, גדי כהן, קרן ספיר, בתיה כהן.

בנוסף לתלושי השי, נמצא כי הוועד המקומי רכש 45 חבילות שי לחג, שחולקו לחברי הוועד, לעובדיו (הגם שקיבלו כבר בנפרד תלושי חג), לקשישים מסויימים ביישוב (לא ברור לפי איזה קריטריון) ולבעלי תפקידים במועצה. בנוסף חולקו חבילות שי - לפי הטענה - גם לתושבים מסויימים, לחברי וועד בעבר ולספקים. למשל – לביתו של יו"ר הוועד (בנוגע אליה הסביר יו"ר הוועד כי היא מקבלת שי, כיוון שהיא פעילה ביישוב, דבר שאכן יש לו תימוכין, הגם שלא נמסר אם תושבים אחרים הפעילים ביישוב מקבלים שי).

מצאתי כי הוועד המקומי מוציא אלפי ש"ח בשנה על חבילות שי לחגים – לפי הערכתי כ-10,000 ש"ח. כך למשל בתאריך 27.4.2016 רכש הוועד 40 חבילות שי לפסח, במחיר של מאה ש"ח למנה, מחברת אחים מ.מ. לוי מטבריה. לא מצאתי שבוצעו בנוגע לחברה זו הליכי התקשרות כלשהם (הצעות מחיר וכד') וכן לא מצאתי החלטה של הוועד בעניין – לא בנוגע לעצם הקנייה של חבילות שי ולא בנוגע לרשימת הנהנים מהמתנה. בפסח 2017 צמח המחיר בקרוב ל-50%, ל-5940 ₪, לפי חישוב של 148 ₪ למנה (הפעם מחברת שטראוס, וכנ"ל).

נמצאת בידי רשימת מקבלי המתנות. ראשית, **אין התאמה מספרית מלאה בין רשימת המקבלים לרשימת החבילות שהוזמנו.** בפסח תשע"ו למשל מופיעים ברשימה 29 שמות, אך הוזמנו 40 חבילות. **לא מצויין בשום מקום מה נעשה עם המתנות העודפות.**

שנית, **חברי הוועד בעצמם הם חלק מרשימת הנהנים מהמתנות, כולל יו"ר הוועד בעצמו.** שלישית, עובדי הוועד נהנים בעצם ממתנה כפולה מהמעסיק שלהם – גם תלושי שי וגם חבילת שי.

מקבלים אחרים הם חברי המליאה מטעם היישוב, גבאי בתי הכנסת, אורחים ואנשים קשי יום (כך עפ"י תשובת הוועד הכתובה, מתאריך 8.3.2018). **רשימת האנשים "קשי**

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

היום " שהועברה אינה תואמת באופן מלא את הרשימות הנמצאות בידי מחלקת הרווחה במועצה.

לדברי יו"ר הוועד מדובר בנוהג של שנים, ובכל מקרה לאור הביקורת בכוונתו להפסיק זאת כבר השנה. תשובה דומה ניתנה ע"י עורכי הדין מטעם הוועד.

מסקנה – הוועד לא נהג כשורה בנושא חלוקת מתנות בחגים, ובפרט בחלוקת מתנות לעצמו, למקורבים ולאחרים שלא עפ"י קריטריונים ברורים וללא בקרה. ההתקשרויות עצמן לא בוצעו כנדרש, והגיעו להיקף כספי גדול.

בהקשר זה, יש לציין כי המועצה הדתית מחלקת לנזקקי עמק הירדן מדי שנה בפסח מענק סיוע מיוחד, הנקרא "קמחא דפסחא". מענק זה ניתן למקבלי, בהתאם להחלטות מחלקת הרווחה במועצה ועל פי קריטריונים ברורים. מצאתי כי ישנה רשימה נוספת, משלימה, המורכבת ע"י וועד נווה עובד, בהתאם לקריטריונים שאינם ברורים, ובה רשימת מבוגרים (ואחרים) שאינה מוכרת ע"י מחלקת הרווחה, ושלפיה מתקבל המענק "קמחא דפסחא" מהמועצה הדתית גם עבור אותם אחרים, שאינם זכאי רווחה. מצאתי כי חלקם מקבל גם שי מהוועד המקומי וגם קמחא דפסחא מהמועצה הדתית, ובהתאם לרשימות שהישוב מעביר.

לא מצאתי כי הקריטריונים לחלוקה הינם ברורים ועקביים, **ואפעל אל מול המועצה הדתית ואל מול מחלקת הרווחה בכדי לבחון את העניין כולו.**

10. פינוי פסולת בניין של תושב על חשבון הוועד

הממצא – הוועד המקומי הזמין עבודת פינוי פסולת בניין של תושב פרטי, בעבודה הקשורה לחבר וועד, ועשה זאת ע"ח תקציב הוועד.

פירוט – בתאריך 10 אוגוסט 2016 הזמין הוועד המקומי מחברת "פינוי אוזן" עבודה של פינוי פסולת בניין. ההזמנה בוצעה בכתב וחתום עליה יו"ר הוועד מר דוד לוי (בכתב יד). עלות ההזמנה – 1500 ₪ + מע"מ. **בפועל שולם סכום גבוה משמעותית – 2808 ₪ (לפי 2400+408 מע"מ)** – חשבונית מס' 6364, של "פינוי אוזן", מתאריך 30.9.2016. בפנקס השיקים של היישוב נכתב כי העבודה הינה עבור עבודה של 'שופל' באתר הפסולת היישובי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

כבר בסמוך למועד האירוע התקבלו אצלי ובמועצה פניות של תושבים, שטענו שהיישוב שילם עבור עבודה פרטית שבוצעה ע"י חבר וועד ושפונתה לשטח הציבורי באופן אסור, ותוך שימוש בטרקטור השייך ליישוב ומופעל ע"י הוועד. עצם שפיכת הפסולת בשטח הציבורי (שהיא עבירה פלילית, להבנתני) אומתה על ידי בזמן אמת אל מול פקח המועצה – מר רני אוחנה, וגם כיום אין כל ויכוח על העובדה הבסיסית הזו.

אכן, בבירור שנעשה בעל פה מול יו"ר הוועד בזמן אמת נמצא (ככל הנראה) כי מדובר בפסולת בניין ששפך אחד מחברי הוועד המקומי (שמו לא יובא כאן) במהלך עבודות פרטיות שביצע בבית של תושב אחר (וכנ"ל). פניתי מיידית בטלפון ליו"ר הוועד, וזה הודה באוזניי כי נעשתה טעות, אך כזו שנובעת לדבריו מתום לב ומחוסר תשומת לב, וכי יפעל מיידית לתקנה. בשיחה הוא אישר כאמור את העובדות הבסיסיות. לדבריו חבר הוועד האמור אכן עשה את העבודה המדוברת בבית התושב, וכשסיים ביקש מעובד של הוועד כי הטרקטור והעגלה של היישוב יועמדו ליד הבית. למחרת העמיס את פסולת הבניין על הטרקטור ופינה אותה לאתר הפסולת היישובי.

כעת, משהתגלה העניין, הבטיח כי יפעל לתשלום העבודה ע"י האדם המדובר באופן מיידית. לדבריו, מקובל ביישוב, שמי שרוצה לפנות פסולת מוצקה מעמיס אותה על הטרקטור ועובדי היישוב מפנים אותה עבורו.

תשובה דומה ניתנה על ידי יו"ר הוועד גם **בכתב**, למנכ"ל המועצה, בתאריך שאינו מצוין (המכתב נמצא ביד). במכתבו הוא אישר שמדובר בדבר חמור והבטיח לפעול למיצוי החוב (יצויין כי החוב נקוב במכתב כחוב של 1720 ₪, בעוד שבפועל שולם סכום הגבוה ב-30%).

אציין כי במועד גמר ביצוע הביקורת בפועל (12 פברואר 2018) ביקשתי לוודא עם מר דוד לוי כי החוב המדובר משנת 2016 אכן שולם (ע"ח התושב). להפתעתי הרבה הסתבר כי **למרות שחלף זמן רב מאד ועל אף ההתחייבות החד-משמעית לעשות זאת, החוב עדיין לא שולם**, ולא ניתן הסבר מספק מדוע. גם מן התגובה האחרונה של יו"ר הוועד לטיוטת דו"ח הביקורת (מתאריך 28.5.2018, סעיף 8) עולה כי הכסף המובטח טרם שולם.

עורכי הדין של הוועד המקומי מסרו כי הדבר קרה בתקופת הוועד הקודם (דבר שלהבנתני איננו מדוייק) וכי הוועד הנוכחי מכיר בכך שהוועד הקודם פעל שלא כדין. לדבריהם לא

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

נכונה הטענה שלא נעשו הצעדים הדרושים לגביית החוב (אך גם הם לא טוענים כי החוב שולם).

מסקנה – חבר הוועד המקומי השליך פסולת בניין ברשות הרבים, במקום אסור, תוך שימוש לצרכיו הפרטיים בטרקטור של הועד. על אף שהוועד הכיר באי תקינות ההליך, ועל אף התחייבותו המפורשת להשיב את הכסף, לא נעשו הצעדים הדרושים לתשלום החוב הפרטי, שהושת במלואו על הקופה הציבורית.

11. תשלום הוצאות קבועות לחברים בוועד המקומי בניגוד לחוק

ממצא – הוועד המקומי שילם לאורך זמן הוצאות חודשיות (לעיתים בסך ₪1500 לאדם) לחלק מחבריו. זאת על אף שאסור לחברי וועד מקומי לקבל שכר עבור עבודתם. גם משהועמדו על ידי כי הדבר אסור, ועל אף התחייבותם, המשיכו בנוהג הפסול הזה.

פירוט – מצאתי כי לאורך זמן רב שילם הוועד המקומי הוצאות ליו"ר הוועד דאז, מר דודו רחמן פור, וכן למי שכיהן אז כמ"מ מזכיר היישוב (מר דוד לוי - שהוא היו"ר הנוכחי). את התיעוד המוקדם ביותר לכך מצאתי בתחילת כהונת הוועד הנוכחי בתפקידו, משנת 2012, וכפי שעולה מפרוטוקול ישיבת הוועד מס' 2, מתאריך 27 דצמבר 2012 (ולהלך). אמנם אחד החברים התבטא באותו הדיון, כי כך היה נהוג בעבר, אבל מסתבר שלו היה נהוג ידוע, קבוע ומסודר, לא היה צורך לחדשו עם כהונת הוועד החדש.

עצם קבלת החזר הוצאות קבוע עלה כבר במהלך שנת 2014, במהלך טיפול שלי בתלונת עובדת הוועד (המזכירה) כנגד הוועד. כחלק מאותה תלונה (בסעיף 2) היא הלינה על תשלום החזר הוצאות קבוע בסך ₪1500 שהיה תחת טיפולה.

במהלך הבירור עלו שני נושאים, שמצאתי אותן מטרידים ובלתי תקינים.

האחד, שאחד מחברי הוועד אז (מר דוד לוי) מועסק ע"י הוועד בתשלום כמזכיר הוועד (גם אם התפקיד מוגדר מ"מ מזכיר) וזאת בניגוד לחוק וללא אישור המועצה, והשני שהוא ויו"ר הוועד מקבלים החזר הוצאות מהוועד, ככל הנראה בשיעור של ₪1500 (המספר הזה נקוב גם בתכתובות של הועד, למשל פנייתו של מר דוד לוי למשרד הפנים, בתאריך 18.1.2015). החזר זה היה להבנתי קבוע, מדי חודש בחודשו, ואינו מותנה בהצגת קבלות, או משתנה בהתאם לזמן (וכדלקמן). גם כשחלק מחברי הוועד היו בחו"ל,

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

ולעיתים לפרקי זמן שאינם קצרים, החזר ההוצאות היה קבוע (כך על פי טענת חברים אחרים בוועד ותושבים שפנו בתלונה בכתב).

חשבתי שהדבר מנוגד להוראות החוק האוסרות על חבר בוועד מקומי לקבל שכר על עבודתו. התייעצתי עם היועץ המשפטי שלנו (אז) וגם הוא אישר את הדברים. גם הוועד המקומי בעצמו ידע בזמן אמת כי הדבר אסור. הדבר עולה בבירור ממכתבו של יו"ר הוועד אלי (מתאריך 7 יולי 2016, ולהלן) שבו הוא מצטט את דו"ח מבקר המדינה משנת 2010, ומדגיש מתוכו את המשפט הבא: "משרד מבקר המדינה מעיר למועצה אזורית מטה אשר כי תשלום על בסיס קבוע ליו"ר הוועד המקומי הוא למעשה תשלום שכר בקשר לביצוע תפקידו, והוא אסור על פי דין".

אשר על כן פניתי בכתב לוועד המקומי (בתאריך 20 נובמבר 2014) וביקשתי לדעת מי אישר את הדבר, ממתי הוא נמשך, מי נהנה מההטבה האסורה והאם יש להם חוות דעת משפטית שונה משלי, התומכת בהחלטה זו. לאחר דין ודברים ממושך (מדי, כמדומה שהיתה זו גרירת רגליים מכוונת) ולאחר שנתקבלו תשובות לא מספקות מן הוועד (אלו מפורטות כאמור לעיל במכתבי מתאריך 20 נובמבר 2014) נפגשתי עם מר דוד לוי **ולאחר הפגישה הוצאתי הבהרה בכתב לכלל המעורבים** (מסמך שלי מתאריך 11 ינואר 2015) לפיה מר דוד לוי אינו יכול להמשיך לכהן כעובד של הוועד, גם לא באופן זמני, **וכי אין אפשרות לשלם לחבר וועד הוצאות, וכי הדבר מנוגד לחוק.**

בעקבות זאת אישר יו"ר הוועד המקומי דאז, מר דודו רחמן פור, במכתב מתאריך 12 פברואר 2015 כי לאור פנייתי תופסק העסקתו של מר דוד לוי כמזכיר, וכי החל מפברואר 2015 יפסיק הנוהג של החזר ההוצאות.

מאוחר יותר, ב-13 יוני 2016, כתב הוועד המקומי מכתב לוועדת ביין, בה הציג שלל נושאים הקשורים ליישוב, ובו חזר (בסעיף 4) על כך שחברי הוועד עושים את עבודתם "ללא שכר וללא תמורה ובהתנדבות מלאה".

למרות זאת, לפי דברי חברים בוועד המקומי, המשיך הנוהג של קבלת החזר הוצאות. כך, ממכתב תלונה של חלק מחברי הוועד המקומי מתאריך 14 ספטמבר 2016, עולה כי יו"ר הוועד (אז) **ממשיך** לקחת לעצמו החזר הוצאות מכספי הוועד, על אף שהועמד על כך כי הדבר אסור בחוק.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

נמצא ברשותי למשל שיק של היישוב, לפקודת דודו רחמן פור (אז יו"ר הוועד) על סכום של 2217 ₪ (שיק מס' 20991, מתאריך 18.1.2016). בכתב יד רשומים על השיק החודשים דצמבר 2015 וינואר 2016 – ככל הנראה החודשים הרלוונטיים.

יצוין כי בחלוף זמן, ולאחר שהבעתי שנית בעל פה את הסתייגותי מהתנהלות הוועד המקומי בסוגיה, נתקבל מכתב תגובה נוסף בנושא מדודו רחמן-פור, בתאריך 7 יולי 2016 (אז כבר חבר ועד ולא יו"ר). במכתבו זה הוא מאשר כי אכן הוועד המקומי משיב ליו"ר הוועד את הוצאותיו, וכי העובדה הבסיסית נכונה - **אך טוען כי החזר אינו אחיד ומשתנה מדי חודש בחודשו**. הוא תולה במכתבו את הדבר בהחלטת הוועד המקומי משנת 2012 (פרוטוקול ישיבה מס' 2, מתאריך 27 דצמבר 2012). עם זאת, לא צורפו מסמכים המעידים על החזר משתנה, או **דו"חות מסודרים כנדרש בפרוטוקול ההחלטה**. מעיון בפרוטוקול המדובר עולות שתי נקודות, הנוגעות לשתי הסוגיות המטרידות שהוזכרו לעיל.

הראשונה - שהוחלט (בסעיף 4) כי תפקיד מ"מ המזכיר (תפקיד אליו נבחר מר דוד לוי) יהיה תפקיד **בהתנדבות**. כזכור, עם הזמן התפקיד הפך להיות תפקיד בשכר (לא הוצגה בפני החלטת ועד המאשרת זאת).

השניה - שהוחלט באותה הישיבה (בסעיף 5) כי החזר ההוצאות המדובר (ככל שהוא בכלל חוקי, ולדעתי הוא כלל אינו א.נ.) יהיה אל מול הוצאות קונקרטיות, בכפוף להגשת דו"ח מסודר, ולפי חישוב של 1.4 ₪ לק"מ רכב והוצאות טלפון ואשל (שלא פורטו). כאמור, **בפועל שולמו סכומים קבועים, לפחות למר דוד לוי, ללא דו"ח כנדרש, לא אל מול הוצאות פרטניות ובאופן המעלה חשש כי מדובר בסוג קבוע של שכר**.

בתשובתנו זו טוען מר דודו רחמן פור, כי החזר ההוצאות הנ"ל לא היה קבוע, ומאידך מאשר כי היקפו עמד על סכומים ניכרים (12,500 בשנת 2013, 10,951 בשנת 2014). מעיון בדף הנהלת החשבונות המצורף עולה כי הוצאות המזכיר (מר דוד לוי) בשנת 2014 היו אף גבוהות יותר, ועמדו על 17,901 ₪.

יצוין כי בשום שלב הוועד לא השיב כי מתנהלים דו"חות מסודרים, והציג אותם. אשר על כן, לא השתכנעתי שגם למר דודו רחמן פור שולמו סכומים משתנים באופן אחר. עוד

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

יוזכר כי במכתבו של מר דוד לוי מצויין במפורש כי החזר ההוצאות הינו קבוע ועומד על 1500 ₪ בחודש.

בתגובתו האחרונה לטיוטת הדו"ח (מתאריך 28.5.2018, בסעיף 9) ציין יו"ר הוועד כי עצם קיום החזר ההוצאות אושר ע"י סגן ראש המועצה האחרון, מר מוטי אילון, בשנת 2014, אך לא צירף תיעוד המאשר זאת.

לדברי עורכי הדין של הוועד המקומי בעקבות הביקורת הופסק הנוהג לחלוטין. כאמור, ולפי מיטב הבנתי, עצם תיקון ליקוי אינו מבטל את הליקוי, ובפרט בכל הנוגע לבחינת הצעדים הדרושים להשבת כספי הציבור- ככל שהדבר נדרש ומתבקש.

לדברי עורכי הדין של היו"ר הקודם (דודו) נחוץ להבהיר את הנקודות הבאות:

- א. לדבריהם לא קיבל החזר הוצאות **קבוע**. אכן הוועד המקומי נהג להשיב לו הוצאות בגין הפעולות אותן הוא מבצע בזמנו לטובת היישוב. החזר ההוצאות הנ"ל תוקצב, אושר ע"י הוועד המקומי והופקד במועצה. החוק אמנם אוסר על תשלום שכר, אך לדבריהם אינו אוסר על החזר הוצאות.
- ב. אמנם הוועד המקומי התחייב בכתב (תחילת 2015) על הפסקת תשלום החזר ההוצאות, אך התחייבות זו נגעה להבנתם רק באשר למר דוד לוי, ועל כן המשיכו בנוהג לשלם הוצאות ליו"ר הוועד דאז (דודו).
- ג. התשלומים שהועברו שיקפו את ההוצאות בפועל (גם אם לא באופן מלא), ולכן גובה ההחזר איננו אחיד אלא משתנה (12500 ב-2013, ו-10951 ב-2014).
- ד. מעולם לא נמסרה לדבריהם פניה ישירה לדודו רחמן פור בעוסקת באיסור על החזר הוצאות שניתנו לו אישית ("ברחל ביתך הקטנה").
- ה. לאחר פגישה שנתקיימה במועצה, הבהיר עורך הדין של יו"ר הוועד כי מבלי להודות כלל וכלל בטענות שהועלו ע"י הביקורת, ותוך שהוא נותר עומד בדעתו (שלעייל) שפעל כשורה, הרי שהוא יהיה מוכן לתרום ליישוב (באמצעות הוועד) עלות אירועים בגובה ההוצאות שקיבל ממועד הפסקת התשלום למר דוד לוי (1.2.2015).

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

מכל האמור לעיל, אני מסיק כי אכן שולמו לאורך שנים סכומים ניכרים כהחזר הוצאות. גם משהעמדתי את הוועד על כך כי הדבר אסור, וגם משהתחייבו להפסיק את הדבר, הנוהל המשיך. לפחות לפי דברי אחד המעורבים ההחזר היה קבוע. גם המעורב השני לא הוכיח לטעמי את טענתו כי ההחזר לא היה קבוע ולא הציג קבלות קונקרטיות.

יובהר כי לדעתי, גם החזר שאינו קבוע אינו תקין, ואינו מתאפשר בחוק. בשיחות בעל פה הסברתי למר דוד לוי ולחברים אחרים בוועד כיצד עליהם לנהוג בכדי שהוצאותיהם בענייני הוועד (ככל שישנו, ולא השתכנעתי שהן בכלל קיימות) לא יצאו מכיסם הפרטי.

על כל פנים, הסוגיה תועבר להמשך בחינה לגומרים המוסמכים, ולאחר שתתקבל חוות דעתם, אמליץ האם לפנות לוועדה לחיוב אישי, ולפעול להשבת הכספים שניתנו (ככל שניתנו) שלא כדין. וראו להלן בפרק ההמלצות.

מסקנה – הוועד המקומי שילם לאורך זמן, ושלא כדין, ובניגוד להחלטותיו, הוצאות לחברים בו. גם משהועמדו על כך שהדבר אסור, ולאחר שהתחייבו לעצור זאת, המשיכו בנוהל הפסול. הליך בירור הנושא חשף עובדות נוספות, המלמדות כי הוועד פעל גם בנושאים אחרים שלא כראוי (למשל – העסקת אחד מחבריו בתשלום).

12. הליך שיפוץ מבנה טיפת החלב

ממצא – הוועד המקומי ניהל בצורה שאינה תקינה הליך שגרתי לשיפוץ מבנה טיפת החלב שביישוב, עד שבסופו של דבר החליטה המועצה לבצע זאת באמצעותה, ולא דרכו ובניהולו.

פירוט – במהלך 2017 עלה צורך לשפץ את מבנה טיפת החלב ביישוב והושגה הסכמה בנושא בין כלל הגורמים. ההבנה היתה כי הפרוייקט יובל ע"י הוועד המקומי (מדובר בפרוייקט בהיקף צנוע מאד). לפי דברי אחד התושבים ביישוב (בתלונתו מיום 14 דצמבר 2017) הוצע לו ע"י חבר אחר ביישוב להגיש הצעת מחיר לוועד המקומי. זו הוגשה בתאריך 26 אוקטובר 2017 ועמדה על סכום של 20 אש"ח. זאת בהתאם לפרטים על היקף העבודה שניתנו לו ע"י מזכיר היישוב (אז) – מר שמעון פיניאן.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

מאוחר יותר כששמע כי ישנן הצעות אחרות, יקרות יותר, **שצפויות לזכות במכרז**, פנה ליו"ר הוועד, ולדבריו נענה כי היקף העבודה הדרוש גדול בהרבה, וכי יעמוד (לדבריו) על סכום של כ-60 אש"ח. לדבריו נרמז לו שהוא יפסיד במכרז.

תלונתו זו הופצה בתפוצה רחבה.

בעקבותיה נתקיים הליך בירור במועצה, ובסופו השיב למתלונן ראש המועצה בעצמו. במכתבו, מתאריך 1 ינואר 2018, מצויין כי אכן סוכם בין היישוב למועצה לשפץ את המבנה הישן. הצעות המחיר שהוגשו ע"י היישוב למועצה היו בסדר גודל של כ-60 אש"ח. לאורן תוקצב הפרוייקט בסכום של 66 אש"ח.

במכתבו זה ראש המועצה מאשר למעשה, כי אכן הגיעו אליו תלונות והשגות מצד כמה גורמים ביישוב, ועל כן החליט כי העבודה כולה תבוצע באמצעות המועצה ובניהולה, ולא באמצעות הוועד המקומי, והצעות המחיר שהעביר, ובניהולו.

מצאתי כי המועצה כלל לא ידעה על הצעות מחיר שניתנו ושעומדות על סכומים נמוכים יותר, וכי אכן **היתה אי בהירות מלכתחילה באשר להיקף העבודה הנדרש, מה שהביא לכך שההצעות שהוגשו לוועד המקומי לא נדונו יחדיו, לא נפתחו יחדיו ולא עמדו לבחינה זו מול זו כנדרש.**

יו"ר הוועד המקומי מצידו טוען (במכתבו מתאריך 28.5.2018, בסעיף 10) כי מראש הוועד היה רק צינור להעברת ההצעות למועצה, וכי הוא לא משפץ ולא סוגר עם קבלנים. לדבריו, רק נתבקש על ידי ראש המועצה להביא הצעות עבודה וכך עשה.

עורכי הדין של הוועד מסרו כי הוועד לא רואה עצמו אחראי לכל הנושא, וכי במקרה הגרוע מדובר באי הבנה.

מסקנה – הוועד ניהל את הליך שיפוץ מבנה טיפת החלב שלא כנדרש ממנו, ועל כן העבודה הזו – על אף היקפה הנמוך – נלקחה ממנו ותבוצע ע"י המועצה, בניהולה ובפיקוחה.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

13. הסכם שכירות למבנה מעון היום ביישוב

ממצא – הוועד המקומי השכיר נכס (למעון יום) לתקופה ארוכה מהמותר בחוק, איפשר את הארכת החוזה (מימוש אופציה) מבלי שעמד בתנאים הנדרשים, וזאת **תוך ניגוד עניינים בין היות השוכרת חברת וועד בעצמה (בתקופת מימוש האופציה).**

פירוט – במהלך שנת 2011 נחתם הסכם שכירות בין הוועד המקומי לבין גבי טלי רוט. גבי רוט היתה אז תושבת ביישוב, ועם הזמן (2016) הפכה בעצמה להיות חברת וועד.

החוזה המדובר נחתם מראש לחמש שנים. זאת על אף שהדבר מנוגד לחוק (סעיף 135 לצו המועצות האזוריות: "ועד מקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעים ומטלטלים וכל זכות או טובת הנאה בהם ולנהוג בכל אלה דרך בעלים, ובלבד שלא ימכור מקרקעים הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה שלמעלה משלוש שנים - אלא באישור המועצה").

יתירה מזו, בחוזה הוכנסה אופציה לשנתיים נוספות, ועם תום חמש השנים, פנתה השוכרת (מכתבה מתאריך 2.6.2016) וביקשה לממש את האופציה שניתנה לה לשנתיים נוספות.

בקשה זו נבחנה ע"י שני משרדי עו"ד - האחד משרד מקלן, דהמשה ושות' (כל הנראה מטעמה) והשני משרד עופר טל ושות' (מטעמו של הוועד). משרד מקלן, דהמשה ושות' השיבו בכתב (בתאריך 14 יוני 2016) כי נושא מימוש האופציה נותר פתוח, והמליצו לוועד בכל מקרה לנהל מו"מ מול השוכרים להעלאת מחיר השכירות בהתאמה למחירי השוק, וציינו כי זו חלק מחובתם של חברי הוועד כלפי הציבור.

משרד עופר טל ושות' השיבו (גם הם באותו התאריך - 14.6.2014) כי תקופת השכירות שהחלה לפני חמש שנים תגיע לסופה בתאריך 31.8.2016. בכדי לאשר את בקשת מימוש האופציה, הובהר כי ועד היישוב נדרש לאשר את מימוש האופציה וכן את דמי השכירות החדשים.

חברים בוועד המקומי פנו בכתב (בתאריך 3 אוגוסט) וטענו כי החוזה אושר למימוש האופציה, באותם התנאים שהיו, בשינויים קלים (תוספת של כ-10% לדמי השכירות החודשיים) ועל אף הסתייגותם, וללא שנדון כנדרש בוועד המקומי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

ואכן, נמצא כי כבר בתאריך 2 אוגוסט 2016 השיב יו"ר הוועד לשוכרים (טלי ויגאל רוט) כי הוחלט לאשר את בקשתם זו, וכי עליהם לחתום על הסכם חדש לשנתיים. החלטה זו לא התקבלה בוועד המקומי, ונעשתה שלא בסמכות.

באופן שאינו מובן לחלוטין חתומה גם הגב' רוט על המסמך הממוען אליה.

על כל פנים, כתוצאה מפנייתם זו של המתנגדים להחלטה, וכתוצאה משאלות שהוועד נשאל על ידי, זומנה ישיבת וועד שלא מן המניין לאישור החוזה (ולעוד נושאים). להבנתי מטרת הישיבה היתה בין היתר לאשרר את חידוש החוזה ("הלבנת" ההחלטה הקודמת של יו"ר הוועד, שניתנה בכתב מתאריך 2.8.2016).

מפרוטוקול ישיבת הוועד האמורה (ישיבה שלא מן המניין מתאריך 18.8.2016) עולה כי הגב' טלי רוט השתתפה בישיבה זו כחברת וועד (סעיף 2) וכי הסכם מעון היום אושר באותה הישיבה ממש (למעשה הסכם מימוש האופציה). לא הוזכר בכתובים כי נוהל מו"מ כמוצע, לא הוזכרו או נדונו דמי שכירות החדשים ולפי מה נקבעו, לא מצוין כי הגב' רוט יצאה מן הדיון או לא השתתפה בהצבעה ולא ניתנה חוות דעת משפטית המתייחסת לבעייתיות האפשרית של היות השוכרת חברת וועד ומציעה פתרונות (למעשה הפרוטוקול כולו נרשם ע"י הגב' טלי רוט).

יצוין כי הגב' טלי רוט היתה באותו הזמן חלק מסיעת הרוב בוועד המקומי, ובקולה היה למעשה תלוי המשך קיומו של הוועד במתכונת הנוכחית (ארבעה מול שלושה).

יו"ר הוועד הסביר את הארכת החוזה בשנתיים נוספות, ברצון להימנע מתביעות (תגובתו מתאריך 28.5.2018, סעיף 11).

עורכי הדין של הוועד טענו שוב שמדובר בבעיה שהחלה בתקופת הוועד הקודם, ושממצאי הביקורת נלמדו ונתקבלו.

עורכי הדין של היו"ר הקודם, טענו כי ההליך כולו היה בליווי משרד עו"ד (עופר טל), השוכרת היתה המציעה היחידה, וכי (בתום לב) הם לא ידעו על האיסור להשכיר נכס ליותר משלוש שנים. לדבריהם, כל הליך מימוש האופציה, היה לאחר תום כהונת היו"ר הקודם, וללא מעורבותו.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

מסקנה – הוועד ניהל שלא כדין את חובתו לנהל את מבני הציבור שבתחומו, השכיר אותם לפרק זמן ארוך מהמותר, איפשר מימוש אופציה נוספת, לא פעל בהתאם להמלצות המשפטיות שניתנו לו בנוגע לכך, ואיפשר מצב של ניגוד עניינים בין היות השוכרת חברת וועד להמשך שכירותה.

14. הסכם שכירות חדר הכושר

הממצא – הוועד המקומי השכיר נכס למפעיל חדר כושר, תוך חריגה מסמכות, ללא הליכי אישור נדרשים, ובאופן שאינו ממקסם את התועלת לציבור.

פירוט - ביישוב ישנו מבנה ציבורי המשמש כיום מבנה לחדר כושר. במהלך שנת 2013 חתם הוועד המקומי על חוזה שכירות למבנה. החוזה נחתם מול מר עומרי אלמקייס, כאשר תקופת השכירות הינה לשנתיים, עם אופציה לעד חמש שנים (לא כתוב "חמש שנים נוספות"). כבר בנקודה זו חרג הוועד מסמכותו, כיוון שכפי שנכתב לעיל, ניתן להשכיר נכסים של הוועד רק לשלוש שנים.

בחוזה נקבע כי דמי השכירות יעלו מדי שנה במאה שקלים. בשנה הראשונה 300 ₪ לחודש, בשנה – 400, בשלישית - 500 וכך הלאה. כמו כן סוכם כי התשלום **כולל** ארנונה, חשמל ומים. לפי טענת חברים בוועד היישוב, התשלום כולל גם טלוויזיה בכבלים, המשולמת ע"י הוועד. לא נקבע מנגנון לבירור ולדיווח מה העלויות השוטפות המשולמות/ממומנות ע"י הוועד, כך שניתן יהיה לדעת האם אופן החיוב הנוכחי הוגן (עם המשכיר או חשוב מכך – עם הציבור הרחב, שהוא למעשה בעל הנכס). לא סוכם, למשל, על קריאת מונים נפרדת בחשמל ובמים, וברוב התקופה כלל לא היו שעונים נפרדים. כן לא סוכם על שינוי אפשרי במחירי הטלוויזיה בכבלים וכד'.

לפי טענת חברי הוועד הסכם השכירות המקורי ועלות השכירות לא נדונו בישיבת הוועד המקומי ולא אושרו על ידו, אלא הוחלטו באופן אחר, שלא ע"י הוועד המקומי.

תושבים ביישוב וחברים בוועד המקומי טענו באוזניי כי מעבר לאי חוקיות ההשכרה לתקופה הארוכה משלוש שנים, הרי שהמחיר המבוקש הינו נמוך במיוחד, ביחס למחירי השוק, ובניכוי העלויות השוטפות האמורות (חשמל, מים, וכו'), הינו למעשה בסכום זניח ביותר, שאינו מבטא ערך ריאלי.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

לדבריהם, הנושא עלה בישיבת הוועד המקומי לפני שנה וחצי (אוקטובר 2015), ובעקבותיה מונו חברי וועד לבדיקת הנושא ולהגעה להסדר חדש. אך הדבר לא נעשה ולא הגיע לכל מימוש. אמנם הותקן שעון חשמל, בהתאם להחלטת הוועד הזו (מתאריך 25.10.2015 וכעולה מסעיף 11 לפרוטוקול) אך שיטת החיוב לא השתנתה.

בבדיקתי מצאתי כי חדר הכושר עובד באופן סדיר, וכי האופציה האמורה הופעלה בחלוף שנתיים, ותקפה פג כבר באפריל 2018.

הנה כי כן, ועד היישוב למעשה השכיר נכס לתקופה של למעלה משלוש שנים, ולמעלה מכך, ובניגוד לסמכותו.

דמי השכירות אכן עלו, כמוסכם. להערכתי מתאמנים במקום כמה עשרות מתושבי היישוב, ועימם רבים אחרים שאינם תושבים. לדברי חברים בוועד, בישיבת עבודה שקיימו עם המפעיל, עלה כי הרוב המכריע של המנויים כלל איננו מתוך חברי היישוב, דבר שיצר אצלם התנגדות להמשך הסכם ההפעלה הנוכחי, שאינו מיטיב לדעתם עם חברי היישוב.

להבנתי, השכרת נכסים שבידי הוועד, צריכה להתבצע בהתאם למגבלות שהחוק משית, ובאופן המבטא ערך ריאלי עבור הציבור. השכרת חדר הכושר באופן שבוצע, לא הביאה ערך לציבור, ולמעשה (לפי דעתי) השיתה את מרבית ההוצאות השוטפות על חשבון הציבור.

בכל מקרה, תקופת השכירות המוארכת הסתיימה בחודש אפריל 2018, ולפי מיטב ידיעתי לא נדון הנושא בוועד, ולא נחתם חוזה חדש. כך שהמשך הפעלת חדר הכושר הינה בניגוד לחוק.

לדברי עורכי הדין של הוועד תקופת ההסכם היא לשבע שנים, והיא טרם נסתיימה. לדבריהם השוכר השקיע 300 אש"ח במבנה טרם פתיחתו לציבור, דבר שנלקח בחשבון בזמן קביעת דמי השכירות.

מסקנה – הוועד חרג מסמכותו באופן השכרת הנכס הציבורי לחדר הכושר, ועשה זאת ללא הליכי אישור ובקרה נדרשים, וללא שהבחין בין הוצאות שוטפות לאחרות, ובאופן שאינו מיטיב עם הקופה הציבורית.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

15. השכרת אולמות וחדרים לתושבי היישוב

הממצא – הוועד משכיר אולמות וחדרים לאירועים של חברי היישוב, בגביה שאינה אחידה, במחירים הנמוכים מאלו שאושרו ע"י הוועד, ובאופן הפותח פתח לתקלות.

פירוט – הוועד המקומי מאפשר, כמקובל, לתושבים להשתמש באופן חד פעמי (בדרך כלל לאירועים) בחללים השייכים לוועד, ובעיקר במועדון היישובי (מועדון 'שיבולים') ובמתנ"ס.

נושא מחירי ההשכרה העסיקו פעמים רבות את הוועד, והיו מוקד לוויכוחים. בתחילת שנת 2015 נערכה ישיבת וועד (25.1.2015, בסעיף 15) שבה אושרו מחירי ההשכרה המעודכנים למועדון שיבולים. בישיבה לא נדון אופן ההקצאה והגבייה ולא נקבע מנגנון להנחות. בישיבה אחרת באותה השנה הועלו המחירים (בתאריך 4.5.2015). מאוחר יותר (בתאריך 1.5.2016) הועלו המחירים בפעם השלישית והאחרונה למיטב ידיעתי:

בימי חול – 500 לתושב ו-700 לתושב חוץ, ובשבתות – 700 לתושב, ו-1000 לתושב חוץ. בכל הפעמים האלו לא צוין מחיר אחר להשכרת מבנה המתנ"ס, או בכלל הבחנה בין העלויות.

מבדיקתי עלה כי המחירים הנגבים בפועל שונים מאלו שאושרו ע"י הוועד. לצערי לא מצאתי תיעוד לשינויים נוספים, ואין בידי לקבוע אם ישנם מחירים עדכניים שאושרו, שלפיהם יו"ר הוועד פועל בהיותו אחראי על ההשכרה (כך סוכם). יו"ר הוועד בעצמו מציין בתגובתו מתאריך 28.5.2018 (בסעיף 13) מחירים אחרים.

בפועל, עיון בספרי הקופה מלמד על גבייה שאינה אחידה, ולא בהתאם למחירים שנקבעו ובקריטריונים שאינם ברורים.

חברים הוועד המקומי הלינו כי יו"ר הוועד מעניק הנחות לתושבים בהתאם לראות עיניו, וכי באחד המקרים נהנתה מההנחה האמורה ביתו, המתגוררת ביישוב. לדבריהם, כשפנו אליו בנושא, לא הכחיש והסביר להם, כי ההנחה היא תמורת התנדבות ופעילות למען הכלל היישוב (עובדה שהם מאשרים את נכונותה). לדבריהם, אינם מסכימים שהנחות תינתנה למתנדבים ופעילים לפי החלטת אדם בודד, ובודאי לא נוגע בדבר, אלא לפי קריטריונים ברורים, ולפי החלטת גוף רחב יותר (ועדה) שאינו קשור בקשרים אישיים למי מן הנהנים מההנחה.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בדיקת ספרי הקופה מלמדת כמה דברים. ראשית, חלק מהכסף נגבה מהתושבים במזומן (ולחלן, בפרק ההמלצות). שנית, ישנה אכן שונות בדמי השכירות של המועדון לאירועים. למשל – בדצמבר 2017 תושב אחד שילם 700 ₪ (שורה 10, מתאריך 17.12) ותושב אחר שילם 400 ₪ (בשורה שאחריה). בהמשך (שורות 51 ו-52) ישנה תושבת ששילמה עבור המועדון 400 ש"ח, ותושבת אחרת (כתובה כלימור לוי – ביתנו של היו"ר) ששילמה 300. השונות קיימת גם בסעיפים אחרים. למשל, חלק מהתושבים שילמו 450 ₪ עבור קייטנה, חלק 900 (ככל הנראה עבור שניים) וחלק 1250 (ככל הנראה עבור שלושה, אך עם הנחה). בכל מקרה לא ברור מן היומן על מה התשלום, ותמורת מה ניתן. בכלל, היומן כתוב בכתב יד, שלא תמיד הוא קריא, ועל כן ישנו קושי אמיתי לעשות בקרה לפיו.

הנושא נבדק גם על ידי חברי וועדת הביקורת של היישוב, וגם הם הגיעו (מאי 2017) למסקנות דומות. לדבריהם (בעמ' 8) אין בנמצא דו"ח הכנסות כולל מהשכרת המועדון, או נכסים נוספים, לא נמצאו קבלות למשלמים, ובנוסף, נמצא מידע לפיו מבנה ציבורי (הנשקיה הישנה) הועבר לשימוש של שכן, ללא שנמצא תיעוד להחלטה בנושא.

יו"ר הועד מצידו, מר דוד לוי, הסביר (בשיחה במשרדי ובשיחה בטלפון) כי הגבייה הינה אחידה, וההבדל הוא בין מועדון שיבולים למתנ"ס. לדבריו, לא ניתנה לביתנו כל הנחה, הגם שאכן הוא היה זה שטיפל בענייני ההשכרה, כפי שהוא מטפל בכל תושב. הוא עומד על דעתו כי ישנו תעריף אחיד. לא ניתן הסבר לשורות אחרות בספר הקופה המלמדות על שונות בגבייה.

מבלי להכריע בסוגיה, הרי שברור כי ישנה אי בהירות באשר לתעריפים, כי ספרי הקופה אינם מנוהלים באופן המאפשר פיקוח, וכי לא ניתנו הסברים מספקים לשורות הלא ברורות שבספרי הקופה.

בתשובתם הכתובה, טענו עורכי הדין של הוועד כי אכן בעקבות הביקורת הדברים חודדו, ושופר רישום ההכנסות מהשכרת המועדונים.

מסקנה – הוועד משכיר חללים לשימוש זמני של תושבי היישוב, שלא לפי כללים אחידים ומוסכמים, ובאופן הפותח פתח לתקלות ולאי הבנות. ספרי הקופה אינם מנוהלים כנדרש.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

16. מימון סעודה באזכרה לזכרו של הרב אליאסף ז"ל ורכישת ארוחות מקייטרינג

"טעימות באהבה"

הממצא – הוועד המקומי מקיים מדי שנה (לדבריו) סעודה עבור הציבור הדתי, וכחלק מאירועי האזכרה השנתית לרב אליאסף ז"ל, רבו הקודם של היישוב. עלות האירוע היתה (בשנה האחרונה) 1990 ₪ אך הוא לא עבר כל הליכי החלטה ובחירת נותני שירותים כנדרש (הצעות מחיר וכד').

פירוט – הוועד המקומי מממן סעודה שנתית באירוע לזכרו של הרב אליאסף ז"ל ביישוב. לא ברור כמה אנשים משתתפים באירוע, מיהם, ואין החלטת וועד קונקרטי לגביו. על כל פנים, מדובר בהוצאה ניכרת של 1990 ש"ח עבור רכישת מזון לסעודה. הוצגו בפני קבלות וחשבוניות של הספק "טעימות באהבה" (מדגניה א') עבור האזכרה. אין התאמה מלאה בחשבוניות. ישנן למשל שתי חשבוניות (שני עותקים) לאירוע הנושאות את אותו מספר סידורי – 1028, מטעמו של הספק "טעימות באהבה". בראשונה (המקור, מס' 1028, מתאריך 19 יוני 2017) כתוב עבור ארוחה לאזכרה. בשניה, ככל הנראה העתק (מתאריך 9 יוני 2017 – לא ברור מדוע התאריך אינו זהה) כתובה תוספת בכתב יד, הנראה שונה - שהארוחה הוזמנה ע"י דוד לוי וישנה חותמת "נאמן למקור".

התשלום, על כל פנים, לא בוצע בשיק נפרד מול החשבונית האחת שהוצאה, אלא בצירוף עם הוצאות שוטפות של היישוב לצורך הפעלת הצהרון (ואל מול אותו ספק). כך, בקבלה מס' 0762, מתאריך 11.7.2016 מצויינים שני סכומים: 5415 עבור ארוחות לגנים (לחודש מאי) ו-1990 עבור האזכרה המדוברת. תמורת הסכום הכולל שולמו שני שיקים (לא ברור למה שניים ולמה בשני תאריכים שונים). האחד על סכום של 3405 והשני על סכום של 4000. על העתק ספח השיק השני שבידי הוועד (שיק מס' 21741 מתאריך 20.8.17) ישנם כל מיני תיקונים או הוספות (או הבהרות) בכתב יד, המקשה לדעת מה כתוב שם במקור.

יצוין כי אופן התשלום הזה (שיק לא מול חשבונית, וחיבור בין הוצאות שוטפות להוצאות חד פעמיות) מקשה מאד על היכולת לקיים בקרה ומעקב אחר ההוצאות, כיוון שהן מעורבות, וכך קשה יותר ואפילו בלתי אפשרי, למי שרוצה לפקח על הוצאות הוועד המקומי לעשות זאת.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

אזכרה דומה התקיימה גם בשנת 2016 (הוצגו בפני חשבונית מס' 0389, עבור "שילת בגליל", ע"ס 1980 ₪. (על החשבונית שבידי הוועד ישנה הערה של חבר הוועד אז, מירו מזוז, שזהו "מנהג של שנים". אין לדעת מתי נוספה ההערה, ולמה, אך יש רגליים לדעה שהיא לא היתה שם מלכתחילה).

לדברי חברי הוועד אין החלטה של הוועד לקיים אזכרה כזו, ולא ברור (לחלקם) מה הקריטריונים לקיום אזכרות ע"י הוועד, ומדוע נבחר בכל שנה ספק אחר, באיזה הליך ולפי איזה קריטריון.

לדברי יו"ר הוועד כבר שנים רבות נעשות שתי פעולות שנתיות עבור הציבור הדתי ביישוב – אזכרה לרב אליאסף וסוכת אושפיזין ביישוב (עבור הרב הנוכחי). אמנם גם הוא מסכים כי אין החלטת וועד מפורשת, אלא שזו מסורת ארוכת שנים.

עפ"י כרטסת הנהלת החשבונות שהועברה, הישוב משלם לאורך השנה עשרות אלפי שקלים לקייטרינג "טעימות באהבה" (עבור הצהרון ועבור אירועים). בביקורת שנערכה במשרדי הוועד בינואר 2018 (ולהלן) ישנה הערה בכתב יד של יו"ר הוועד, להכין שיקים ל"טעימות באהבה" ע"ס 28,732 ₪ (לא מצויין עבור איזו תקופה/חודש).

מצאתי כי אין הפרדה בין סוגי ההוצאות (השוטפות והמיוחדות) ואין החלטה של הוועד להתקשר דווקא עם הקייטרינג הזה ולא עם אחר (או החלטה של וועדת מכרזים).

בהתייחסותו העביר הוועד הצעות מחיר נוספות, המראות לטענתו כי אכן ההצעה של הקייטרינג המדובר הינה הזולה ביותר. ראשית, יש לציין כי זהו המקרה הכמעט יחיד בו הוועד הצליח להמציא כמענה לטענות שהועלו כלפיו ע"י תושבים או חברי ועד הצעות מחיר, ולהראות שהיה הליך כלשהו של בחירת ספק. עם זאת, אפילו במקרה הנוכחי, אין מסמך של הוועד שלמולו ניתנות ההצעות (מה נדרש, מה ההיקף וכו') וההצעות עצמן אינן מאותה התקופה, או אפילו מאותה השנה, ולא באותה מתכונת, כך שלא ניתן באמת להשוות אותן. שתיים מההצעות הן ממאי 2015 (קייטרינג בני וקייטרינג ממון) ואחת נוספת (גם היא של קייטרינג ממון) היא מנובמבר 2016. הצעת המחיר של קייטרינג "טעימות באהבה" כלל אינה נושאת תאריך. ברור כי בנסיבות האלו לא ניתן באמת להשוות בין ההצעות, לבחון אותן ולבחור את הטובה ביותר. גם אין כל תיעוד של הליך פנימי ביישוב שבוצע לבחירת ההצעה הטובה ביותר.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

לדברי עורכי הדין של הוועד המקומי הביקורת נלמדה, והוועד יפעל מכאן ולהבא לקבלת הצעות מחיר באופן מסודר.

מסקנה - הוועד המקומי מקיים אירועים, הכרוכים בהוצאות, שלא עוברים הליכים של החלטה ובחירת נותני שירות כמתחייב בחוק. בהיעדר קריטריונים, ישנו כאן פתח להתנהלות לא תקינה.

17. מאפיית הדר

הממצא – היישוב התקשר עם מאפיית הדר, בסכומים ניכרים, בלא שנמצאו הצעות מחיר אחרות, ללא החלטת הוועד, ובאופן המערבב סוגי הוצאות שונות ומקשה על הבקרה אחריהן.

פירוט - בספרי הוועד ישנם מספר שיקים לפקודת מאפיית הדר. חלקם נמסר לעיוני וחלקם לא נמסר (הוצגו בפני צילומים). חלק מהשיקים הוא על סכומים גדולים – למשל 11,293 ₪ שחולקו בעצמם לשלושה שיקים נפרדים.

ניסיתי לבחון עבור מה השיקים ניתנו, וכיצד נבחר הספק. שאלתי גם מדוע מאפייה התבקשה לספק גם שוקו וגבינות, ולא רק דברי מאפה. ביקשתי מן הוועד (שישיג זאת מול מאפיית הדר) את העתקי תעודות המשלוח ליישוב לשנים 2016-2017 (זאת לאחר שחברי הוועד המקומי ניסו לקבל זאת ולא נענו) וזאת בכדי לבדוק מה במדויק סופק.

המסמכים המבוקשים לא הועברו. בפרט לא הועברו הצעות מחיר של ספקים אחרים, ולא נמצא תיעוד של החלטת וועדת מכרזים או החלטת ועד להתקשר דווקא עם מאפיית הדר.

בפגישה איתו, ומאוחר יותר בהתייחסות כתובה (מתאריך 8.3.2018) טען יו"ר הוועד כי מאפיית הדר מספקת לילדי הגנים, לקייטנות היישוביות, ולילדי הצהרונים ארוחת בוקר הכוללת שוקו, גבינות, חומוס ולחמים פרוסים. בקייטנות (ארבע קייטנות בחודש יולי) מדובר על לחמניה. לדבריו המאפייה נבחרה בשל המחירים הנמוכים וכן בגין הכשרות הגבוהה שלה, וההורים משלמים עבור השירות הזה הניתן להם ע"י היישוב.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

כרטסת הנהלת החשבונות שהועברה אינה ברורה (תאריכים) ועל כל פנים עולה ממנה שסכומים מסויימים הועברו גם בחודש ספטמבר (400 ₪).

לטעמי הועד צריך לנהל באופן נפרד את הפעילויות השונות שלו. כך למשל נחוצה הפרדה בין פעילות הצהרונים לפעילות הגנים, ובין שני אלו לפעילות הקייטנות. יתירה מזו, בכדי שהזמנות שוטפות אחרות של הוועד המקומי, לצרכים אחרים (כגון ערב יישובי, או אירוח של הועד, וכפי שקורה) לא ייכנסו לפעילות הזו, הממומנת בחלקה ע"י קבוצת הורים, שהינם רק חלק מתושבי היישוב, נחוצה הפרדה ברורה יותר בין הפעילויות השונות. כך ניתן יהיה לדעת מה העלות האמיתית של כל פעילות, וכספים מיוחדים לא יסתננו לתוך הכספים השוטפים.

בתוך כך פעילויות מסוימות (גנים, צהרונים) המשרתות רק חלק מהתושבים, ומשולמות על ידם בנפרד, צריכות להתנהל כמשק סגור, בלא שההוצאות או ההכנסות, מפוזרות בכלל תחומי הפעילות, ובאופן שאיננו מאפשר בקרה ומעקב.

בהתייחסותו הכתובה אישר משרד עורכי הדין של הוועד את הדברים, וקבע כי הביקורת נלמדה ותיושם בעתיד.

מסקנה – הועד התקשר באופן לא תקין עם מאפיית הדר, וניהל את ההתחשבנות מולה באופן המקשה ואף כלל לא מאפשר בקרה אחר ההוצאות.

18. התקשרות עם חברת "שמוליק שלטים"

ממצא - הועד התקשר שלא כדין (ללא הצעות מחיר, ללא החלטת וועד וכד') עם חברת "שמוליק שלטים", ולא ידע להסביר את מרבית ההוצאות.

פירוט - בדקתי התקשרויות של הוועד עם חברת "שמוליק שלטים", וניסיתי לבדוק על מה שולם סכום כולל של 22,000 וכיצד נבחר הספק.

לדברי יו"ר הוועד בשיחה עימי במשרדי, מדובר אר ורק בהוצאות שילוט. גם לדבריו לא נתבקשו ולא נתקבלו הצעות נוספות מחברות אחרות העוסקות בשילוט.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בתשובתנו הכתובה (מתאריך 8.3.2018) הוא טוען כי מדובר בהתקשרות בת שנים של הוועד עם חברת "שמוליק שלטים". הוא אינו מסביר מדוע על בסיס התקשרות ישנה, ככל שישנה, ניתן לבצע התקשרויות חדשות, ללא הליך מכרזי.

באשר לפירוט ההוצאות, הציג חשבונית ע"ס 6002 בלבד, עבור התקנת עשרה שלטים (חשבונית מס' 01/010054, מתאריך 15.8.2017, עבור שלטים לאזורי האשפה, לפי 600 ₪ לשלט, ברוטו). לא ניתן הסבר עבור מה ניתן שאר הכסף (לכל הפחות 18,000 ₪) ובהתאם להחלטת מי.

בהתייחסותנו הכתובה מתאריך 28.5.2018 (בסעיף 17) הבהיר יו"ר הוועד כי בעקבות הביקורת ההתקשרות הנוכחית תיפסק, ותתקיים התקשרות חדשה. גם עורכי הדין של הוועד המקומי מסרו תשובה דומה.

מסקנה – הוועד התקשר לאורך שנים, ללא הליכי התקשרות כנדרש, עם חברת "שמוליק שלטים", בלא פיקוח ובקרה מספיקים על כלל ההוצאות.

19. ביטוח היישוב בחברת ע.ת.ג.ר. (המבטחת גם את עסקיו של יו"ר הוועד בזמן

ההתקשרות)

הממצא – היישוב התקשר סמוך לתחילת כהונת הוועד הנוכחי, עם חברת ביטוח ע.ת.ג.ר., שהיא גם המבטחת של עסקיו הפרטיים של יו"ר הוועד (בזמן ההתקשרות). זאת מבלי שהוצהר על ניגוד עניינים ומבלי שהוא יצא מן הישיבה או נמנע לחלוטין מטיפול בעניין (אמנם מבלי שהצביע).

פירוט – לאחר שנטענו טענות ע"י חברים בוועד המקומי על הנושא שבנדון, בדקתי את הנושא.

מצאתי כי בישיבת וועד מס' 6 בשנת 2013 (מתאריך 16.6.2013) נדון כנושא עיקרי בדיון (וכפי שמשקף מן המקום שתופס העניין בפרוטוקול) נושא ביטוח היישוב. למעשה הוועד תפקד בישיבה זו כוועדת מכרזים, וזהו המקרה הכמעט יחידי המוכר לי מכהונת הוועד הנוכחי, שבו יש תיעוד מסודר להליך מכרזי של פתיחת מעטפות, הצגת ההצעות, דיון וסיכום בהחלטה. המקרה השני שמצאתי לתיעוד הליך התקשרות מלא ותקין עם

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

נותן שירות הוא בסוף 2015, במכרז להנהלת חשבונות חדשה. **חשוב לציין זאת, כיוון שהיעדר תיעוד להליך מכרזי ברוב ההתקשרויות האחרות בולט מאד.**

על כל פנים, בראש הישיבה המדוברת בנושא הביטוח עמד דודו רחמן פור (אז היו"ר). בפתח הדברים (סעיף 2) הוא הסביר על חשיבות המשכיות בעבודה מול החברה הנוכחית, וכי לא מדובר במכרז עפ"י חוק אלא בהליך אחר. למרות בקשת חברים בוועד לדחות את הנושא עד לקבלת סיוע מקצועי מיועץ ביטוח בהשוואה בין ההצעות, היו"ר דחה את הבקשות ועמד על כך שהדיון יימשך כמתוכנן.

המעטפות נפתחו, ועפ"י הפרוטוקול נמצא כי ההצעה הזולה ביותר היתה של חברת ביטוח הפניקס (באמצעות הסוכן אייל דייסי) בשיעור 15,311. **הצעת חברת ע.ת.ג.ר היתה השלישית מבין חמש ההצעות שנבחנו.**

בסופו של דבר נערכה הצבעה, ונבחרה הצעת חברת ע.ת.ג.ר. (באמצעות הסוכן רוני בליש, **שעפ"י הפרוטוקול** מבטח את שני חברי הוועד – דודו רחמן פור ושלוס טבול). בהצבעה לא השתתפו שני החברים האמורים, אך לא עולה ממנו כי יצאו מן החדר בזמן הדיון, ואפילו מובן להיפך – שדודו רחמן פור ניהל את הדיון לכל אורכו.

יו"ר הוועד הנוכחי (דוד) מסר בתשובתו הכתובה (מתאריך 28.5.2018 בסעיף 18) כי עם כניסתו לתפקיד הפסיק את ההתקשרות עם חברת ע.ת.ג.ר. עורכי הדין של הוועד מסרו כי מדובר בהחלטה של הוועד הקודם, וכי בכוונת הוועד לבחון מחדש את הצורך בביטוח. לדברי עורך הדין של היו"ר הקודם, אין חובה בסכום הנטען להליך של מכרז, אלא ניתן להסתפק בהצעות מחיר. השיקול להמשיך בהתקשרות הקיימת (עוד מלפני תחילת כהונת היו"ר אז) התבסס על מכתב היועמ"ש (עו"ד טל) שקבע כי ראוי לקחת בחשבון המשך כיסוי ביטוחי ביחס לתביעות קיימות.

ההפרש בין ההצעה הזולה ליקרה עמד על 189 ₪ בלבד.

יו"ר הוועד עצמו לא השתתף בהצבעה, ולא נפלו פגמים בהתנהלותו האישית.

מסקנה – בהליך ההתקשרות עם חברת הביטוח המבטחת את היישוב נפלו פגמים משמעותיים.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

20. העסקת ביתו של אחד מחברי הוועד ע"י הוועד

הממצא – הוועד אישר בישיבה מסודרת את העסקת ביתו של אחד מחברי הוועד בתפקיד בשכר ביישוב. זאת בניגוד לדין.

פירוט – אגב עיסוק בבירור ההתקשרות עם חברת הביטוח של הוועד (ולעיל) נבדקו כאמור הליכי התקשרות אחרים. כפי שצוין, תיעוד הליכי התקשרות עם נותני שירות כמעט ואינו קיים. מצאתי כי גם תיעוד הליכי בחירת עובדים במכרזים כמעט ולא קיים. מצאתי רק שני מקרים מתועדים להליך מכרזי באיש כ"א. הראשון, ממחצית 2015 (פרוטוקול 4.5.2015, בסעיף 3) שבו מתואר מכרז לתפקיד מדריך חברתי. השני, מסוף 2015, לתפקיד עובד גינון ואחזקה.

לא ניתן שלא לציין, כי במכרז לתפקיד המדריך החברתי המדובר נבחרה לתפקיד, ביתו של אחד מחברי הוועד דאז. אמנם מצויין בפרוטוקול הדיון כי הוא לא השתתף בהצבעה, אך לא מצויין – כפי שצויין בעבר בנוגע לדודו רחמן פור – כי יצא מן החדר, ולא מוזכר לפרוטוקול כי מדובר בביתו של אחד מחברי הוועד.

לליקוי הנ"ל ניתן הסבר בעל פה, ולפיו בישיבה האמורה אושר המינוי מחדש, וכי מדובר בהעסקה שהחלה עוד קודם הישיבה האמורה, ובישיבה המינוי רק "חודש" (לא ברורה מהות החידוש).

בכל מקרה איני סבור שהוועד המקומי יכול להעסיק באופן הזה את ביתו של אחד מחברי הוועד – גם אם הוא לא השתתף בהצבעה. נושא זה לבדו מהווה לעניות דעתי ליקוי משמעותי.

אציין כי פניתי בעבר (במהלך שנת 2015) הן למשרד המשפטים (לוועדה לניגוד עניינים בשלטון המקומי) והן ליועץ המשפטי של המועצה, בשאלה על חוקיות העניין. שניהם השיבו לי בכתב.

מתשובת היועץ המשפטי של הרשות (מתאריך 2.6.2015) עולה כי בהינתן הכפיפות של המתנ"ס ליישוב, אין אכן מקום למינוי האמור, בכל הנסיבות. בהקשר אחר הודגש האיסור על התקשרות של הוועד המקומי עם חבר וועד או עם קרובו (סעיף 89 לצו המועצות האזוריות וכלל 12 לכללים).

לדברי עורכי הדין של הוועד המקומי, הוועד יקיים דיון בנושא, ויקבל החלטה מסודרת.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

מסקנה – הוועד מינה לתפקיד ביישוב את אחד מחברי הוועד, בניגוד לחוק, ובאופן המהווה ליקוי משמעותי.

21. אופן זימון ישיבות ועד

הממצא – ישיבות הוועד אינן מזומנות באופן הנדרש, ובאופן המעלה חשד לפעילות מכוונת כנגד חלק מחברי הוועד.

פירוט - מצאתי כי ישיבות הוועד אינן מתקיימות במועדים הקבועים זמן מספיק מראש (אין רשימת תאריכים מתוכננת שנתית או חצי-שנתית) **ולעיתים הישיבות מזומנות בהתראה קצרה, של יום או יומיים, בשעות שאינן קבועות**, ובאופן המעלה חשד כי נעשה במכוון בכדי להשיג רוב מזדמן בישיבות (אל מול אילוצים ידועים מראש של חברי הוועד מטעם האופוזיציה).

לחלק מהדברים הללו הייתי עד בעצמי, כשביקשתי להצטרף כמה פעמים לישיבת וועד בנושא מסויים, וקיבלתי זימון ערב לפני על ישיבה בשעת אחר הצהריים למחרת (וכד'). באחד המקרים, לאחרונה, כאשר חברי וועד (במהלך פגישה עימי, במועצה) קיבלו מעכשיו לעכשיו זימון טלפוני לישיבת וועד, וללא שנתקבל זימון בדואר כנדרש (לטענתם, ולהלן). הייתי נוכח כאשר ביקשו לדחותה, ולמרות בקשתם זו, הם נענו בשלילה (בשיחה בה הייתי כאמור עד שמיעה). הישיבה האמורה התקיימה במועדה (אמנם בשורה התחתונה בזימון של 24 שעות מראש).

לדבריהם בדקו בדואר יום קודם לכן ולא ניתנה להם כל הודעה כתובה. יתירה מזו, הישיבה נקבעה מראש לשעה שבה חלק מהחברים מתפללים, וביום שלאחד מהם ישנה אזכרה משפחתית, כפי שידוע מראש לכלל חברי הוועד (וכפי שביקשו בעל פה, כאמור בנוכחותי). הישיבה התקיימה לבסוף במועד שתוכנן ובשעה שתוכננה. אכן בתחילת הישיבה לא היה פורום חוקי.

בתחילת חודש מרץ 2018 ביקשו שלושה חברי ועד בקשה לקיום ישיבת וועד דחופה שלא מן המניין, בנושא תוכנית הצימרים ביישוב (לפני הצגת עמדת היישוב לוועדה המקומית לתכנון ובניה). הם ביקשו להזמין לישיבה גם את האדריכל, עורך התוכנית וצירפו את חתימותיהם (פניה כתובה ליו"ר הוועד, מתאריך 5 במרץ 2018, ממוענת גם לראש

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

המועצה ולח"מ. אישור החותמת על המסמך נושא את התאריך 11.3.2018). בקשתם זו לא נענתה, אך בהמשך קיבלו מכתב שמכיוון שהמתכנן אינו יכול להגיע יידחה הנושא למועד מאוחר יותר, שלא נקבע, ולא התקיים לבסוף.

במקרה אחר זומנה מראש הרמת כוסית לכבוד חג הפסח לחברי הוועד ליום חמישי, 29 מרץ 2018. ביום ראשון שלפניו (25 מרץ) התקשרו טלפונית ממשרדי הוועד, והקדימו את הרמת הכוסית ליום המחרת (26.3). בנסיבות הללו חלק ניכר מחברי הוועד לא יכלו להגיע בהתראה כה קצרה ולא נכחו באירוע.

באותו היום של הרמת הכוסית (26.3) התקשרה המזכירה, וזימנה את חברי הוועד טלפונית לישיבת ועד ביום המחרת (27.3) בשעה שמונה בערב. חברי הוועד הרלוונטיים שיתפו אותי במתרחש בזמן אמת.

כמענה כללי לטענות הללו, הסביר יו"ר הוועד (במכתבו מתאריך 8 מרץ 2018) כי מעולם לא התבצעה הכשרה לחברי הוועד כיצד למלא את תפקידם (מהות החוק והפעולות השוטפות). כנגד אמירתו זו, יש לציין כי לפני כארבע שנים התקיימה (במימון הוועד המקומי) השתלמות מזכירי ומנהלי קהילה לחברי הוועד המקומי פוריה נווה עובד, בנושאים אלו בדיוק. מבין חברי הוועד הנוכחי סיימו את ההשתלמות החברים הבאים: גב' אפרת מליחי, דודו רחמן-פור ושלוש טובול. כך שהטענה של אי ידיעה כיצד מתנהלים, **מעבר לאי קבילותה הכללית והעקרונית**, אינה נכונה.

יצוין כי גם וועדת הביקורת של היישוב הגיעה בדו"ח שלה (מאי 2017, טיוטא, ולהלן) למסקנה דומה, וקבעה כי **"ישיבות הוועד לא מתקיימות באופן סדיר וביום קבוע. להתרשמותנו, חלק מההזמנות נכתבות בדיעבד. הישיבות לעיתים נקבעות מהיום להיום, וההזמנות לישיבות לעיתים קרובות נעשו טלפונית"** (עמ' 4 בטיוטת דו"ח הביקורת, ולהלן).

עורכי הדין של הוועד המקומי מסרו כי הוועד יקיים ישיבה מסודרת בעניין ויקבל החלטות כמתבקש.

מסקנה – ישיבות הוועד אינן מזומנות כחוק. לא מצאתי ממצא, היכול להניח את דעת חלק מחברי הוועד באשר לחשש כי הדבר נעשה במכוון, ולא כסתם התרשלות.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

22. מתן זכות עיון לחברי וועד במסמכי הוועד המקומי ובספרי

הממצא – הוועד המקומי הקשה, ולעיתים לא איפשר לחברים בו (בדרך כלל מן האופוזיציה) לעיין במסמכי הוועד ובספריו. וזאת בניגוד לחוק.

פירוט – במספר מקרים פנו חברי וועד בבקשה לעיין בספרים, בחשבונות, פנקסי שיקים וכיו' ונענו בשלילה, או בעיכובים. לאחר שפנו אלי בבקשת עזרה הוצאתי מספר הבהרות.

באחת מהן (יוני 2016) התייחסתי לזכותם העקרונית של חברי הוועד לעיין בפנקסי השיקים של הוועד המקומי, ובמידת הצורך גם לצלמם. בתגובה הודיע הוועד המקומי (מסמך בחתימת מר דוד לוי, מתאריך 19.6.2016) לחברי הוועד כי עליהם להגיש בקשה מסודרת, ואז ייענו בתוך כמה ימים למועד מתואם לבדיקה.

בחלוף שנה ומחצה, ומשחזרו הדיווחים על קשיים שהוועד מערים בפני חבריו בנושא זה, הפצתי מסמך נוסף (בתאריך 4 דצמבר 2017) ובו עמדתי על הזכות של כל חבר וועד מקומי לעיין במסמכי הוועד.

במכתבי זה ציטטתי את לשון החוק ("כל חבר מועצה רשאי לעיין במסמכי הרשות ואף בפנקסיה") והבהרתי כי למעשה חבר ועד יכול לעיין בכל מסמך הנמצא בידי הרשות, למעט כאלו המוגנים על פי דין (פרטיות וכד'). הזכרתי במכתבי זה תקדימים מן הפסיקה (בג"ץ 212/84 אלברט ארז נגד ח"כ דוד מגן) וביקשתי כי יתאפשר לחברי הוועד המקומי לעשות זאת באופן חופשי, במשרדי הוועד המקומי, כולל הזכות לצלם, ובכל מקרה לא יאוחר משלושה ימים ממועד בקשתם. זאת כמובן מעבר לזכותו של כל אזרח/תושב לעיין בדו"חות הכספיים של הוועד ובפרוטוקולים שלו.

למרות זאת, בקשות שהוגשו על ידי חברי וועד לא נענו, או נתקלו בקשיים ביורוקרטיים, שעיקרו אותן מתוכן (הגעה בשעות שאינן אפשריות וכיו'). לדוגמה – בתאריך 8 ינואר 2017 הגישה חברת וועד בקשה לעיון במסמכי הוועד, כשהיא מצרפת את מכתבי המוזכר לעיל. בחלוף ארבע ימים (בתאריך 8.1.2018) ולאחר שכלל לא נענתה, פנתה אלי בכדי שאתערב ואפעל למימוש זכותה זו.

לדבריה, בכל הימים האמורים ניסתה להתקשר טלפונית אל יו"ר הוועד אך לא נענתה.

בעקבות התערבותי מול יו"ר הוועד, התאפשר סוף סוף לחברים לעיין בספרי הוועד. שלושה ימים לאחר מכן הגיעו החברים האמורים למשרדי הוועד, והעבירו לי בכתב את

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

ממצאיהם (מסמך מתאריך 22 ינואר 2018. העתק של מסמכם זה נשלח גם לראש המועצה, למנכ"ל המועצה ולכלל חברי הוועד. לא נתקבלה תגובת יו"ר הוועד למסמך). לדבריהם, נכח במקום עובד של הוועד בכל זמן העיון במסמכים. בבדיקת הכספת מצאו כי ישנה בתוכה כמות גדולה של שיקים של תושבים, חלקם ללא שם מוטב (פתוחים) ובכולם אין למול השיקים קבלות. דוגמה לשיק פתוח שנמצא: שיק מס' 5000142, מתאריך 15.4.2018 ע"ס 800 ₪ (שם בעל החשבון לא יימסר כאן). מובן מאליו ששיק כזה שניתן לוועד כשהוא פתוח, ואין למולו קבלה עלול לזלוג החוצה ממושרדי הוועד לידיים אחרות.

כן נמצאו לדבריהם סכומי כסף מזומנים, ללא שנמצא הסבר למקורם או לייעודם (ספר קופה).

מעיון בתיקי החשבוניות עלו לדבריהם העתקי שיקים שהוצאו ע"י הוועד מחשבון הוועד, ללא שכתוב עליהם שם המוטב, וללא תאריך (שיקים פתוחים) – וזאת בניגוד לחוק.

כן נמצאה חשבונית (מס' 24917, מתאריך 25.9.2017, של ר.ט. כהן בע"מ, לידי איש הקשר דוד לוי) על סך 40,950 ₪. זאת עבור מכסחת דשא מסוג בלרינה. ההוצאה הנ"ל לא היתה מוכרת לחברי הוועד, לא הוחלטה או דווחה בישיבת וועד, ולא נמצאו בספרי הוועד הצעות מחיר אחרות או הליך מכרזי אחר. על ההזמנה חתום דוד לוי, מטעם היישוב.

יש לציין כי החשבונית היא כאמור על סך של 40,950, בעוד שבפועל שולם סכום הגבוה ב-700 ₪ (41,650). לא ניתן כל הסבר למהות הפער, והאם התקבל החזר מהספק. מסמכים נוספים רבים מנוהלים בכתב יד, ובאופן שאינו מאפשר בקרה אמיתית לגביהם, ומטעם זה (ומטעמים נוספים) לא יפורטו כאן.

מסקנה – הוועד המקומי אינו מאפשר לחבריו זכות עיון במסמכיו ובפנקסיו, וזאת בניגוד למתחייב ולנדרש. מן הממצאים שנבדקו עולה כי הוועד המקומי אינו מנהל את ספריו כנדרש.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

23. אופן ניהול ישיבות הוועד

הממצא – מצאתי כי הוועד המקומי אינו מנהל כנדרש את ישיבותיו.

פירוט – ראשית יש לציין כי הוועד המקומי נמנע – על אף בקשות חוזרות ונשנות – להעביר לעיוני את כל הפרוטוקולים שלו. זהו ליקוי חמור, המקשה על בקרה ומעקב כמתחייב, ומנוגד לחוק.

עם זאת, גם ממעט הפרוטוקולים שהגיעו לעיוני, ניתן לגבש תמונת מצב, המלמדת על אופן ניהול ישיבות הוועד.

נמצאו ישיבות שנוהלו בטלפון, ובניגוד למתחייב ולמתאפשר. למשל, ישיבת וועד מתאריך 29.3.2015, שבה נדון בטלפון עניין הפעלת קייטנה יישובית בחופשת הפסח. או ישיבת ועד טלפונית, מתאריך 12.5.2015 שבה אושר קיום קייטנות גני ילדים בקיץ. או ישיבה טלפונית בתאריך 13.10.2015, שבה נדון הפעלת חוג כדורגל במדשאת גן הזיכרון. לא קיבלתי הסבר מספק מדוע היה צורך לקיים את הישיבות הללו דווקא באופן טלפוני, ולא מצאתי סיבה מדוע דווקא נושאי קייטנה אושרו באופן הזה (מי המפעיל?). הדבר מחייב המשך העמקה.

לפי בדיקת וועדת הביקורת של היישוב (מאי 2017, ולהלן) אפילו נושא כבד משקל ומרכזי כתקציב הוועד השנתי (2016) אושר בטלפון, ולא בישיבה מסודרת (עמ' 6).

פרוטוקולים של ישיבות קודמות אושרו בטלפון (למשל, בתאריך 18.5.2016).

אופן מספור הישיבות לוקה בחסר (הוועד בעצמו שם לב לכך, וראו בפרוטוקול ישיבת וועד מס' 5, מתאריך 18.5.2016).

נמצאו פרוטוקולים ללא תאריך, למשל פרוטוקול ישיבת ועד מס' 5 (ישיבה שהחלה בשעה 17:00. ככל הנראה ישיבה משנת 2017).

לעיתים הפרוטוקולים ארוכים ומפורטים, ולעיתים קצרים באופן בלתי סביר. כך למשל, פרוטוקול ישיבת וועד מס' 10, מתאריך 26.10.2015 מחזיק ארבע שורות בלבד, למרות שנדונו בו נושאים כבדי משקל, כגון התקציב השנתי והדו"חות הכספיים.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

נמצאו ישיבות וועד בהן כלל לא התקבלו החלטות, אלא רק התקיימו דיונים וויכוחים. כולל ישיבה שבה נכחתי באופן אישי. דוגמה – הפרוטוקול האמור של הישיבה מס' 5, שבה למעט ההצבעה לאישור פרוטוקול קודם, לא נתקבלו החלטות ולא נערכו הצבעות.

נמצאו נושאים המופיעים בפרוטוקולים בכתב יד, אך לא הוכנסו לפרוטוקולים המודפסים. למשל, בישיבת ועד מס' 6, מתאריך 31.7.2017 (ישיבה אליה זומנה גם גבי שלי יצחק, האחראית על ניהול החשבונות של היישוב) עלה נושא כספים המעוכבים מטעם המועצה ליישוב, עקב כך שהיישוב לא הגיש כנדרש את הדו"חות הכספיים שלו למועצה. נושא זה, שעלה בישיבה, לא קיבל את ביטויו בסיכום המודפס, אולי בגלל שהוא חושף חולשה בעבודת הוועד, שהביאה לעצירת העברת כספים שוטפים מהמועצה ליישוב. כך, תושבים שקוראים את הפרוטוקול לא יכלו לדעת מה סיבת הדיון במחצית יולי בסיכום הדו"חות הכספיים של שנה קודמת.

יצוין כי גם וועדת הביקורת של היישוב הגיעה בדו"ח שלה (מאי 2017, טיוטא) למסקנה דומה, וציינה כי החלטות משמעותיות התקבלו בישיבות בהם לא נרשמו פרוטוקולים (עמ' 5 בטיוטת דו"ח הביקורת).

עורכי הדיון של הוועד מסרו כי הביקורת נלמדה ויושמה.

מסקנה – הוועד המקומי אינו מנהל כנדרש את ישיבותיו.

24. שיתוף פעולה עם וועדת הביקורת ביישוב

הממצא – הוועד המקומי לא קיים את חובתו באשר לעבודת וועדת הביקורת ביישוב.

פירוט – וועדת ביקורת היא וועדת החובה הראשונה (והיחידה) שאמורה להתקיים ביישוב, בצד הוועד המקומי. תפקידה ואופן מינויה ועבודתה מפורטים בצו המועצות האזוריות.

לאחר תקופה ארוכה שבה לא היתה וועדת ביקורת ביישוב פוריה נווה עובד, פעלה המועצה בהתאם לאחריותה, ומינתה (בתאום עם היישוב, ראו מסמך מתאריך 19.6.2016, בנושא חברות בוועדת ביקורת) וועדת ביקורת, בהרכב שאושר ע"י מליאת המועצה, בסוף ספטמבר 2016.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בדצמבר 2016 החלו חברי וועדת הביקורת בעבודתם, ובין היתר נפגשו חברים בוועדה עם הח"מ.

מיד עם כינונה של ועדת הביקורת, הוועד המקומי החל להערים קשיים על עבודת הוועדה. ראשית, בערעור על ההרכב שנבחר (מסמך מתאריך 2.8.2016). הוועד המקומי רצה לצמצם למעשה את חברי הוועדה בשניים, וניסה לקבוע על דעת עצמו מי החברים שכהונתם תיפקע. למול ערעור זה הוסבר שנית להליך החוקי הנדרש, **וכי לא הוועד המקומי הוא הקובע את הרכב וועדת הביקורת, אלא המועצה האזורית.**

לאחר מכן, פנה יו"ר הוועד בתלונה (בתאריך 27.2.2017) על התבטאויות מצד יו"ר וועדת הביקורת, שנתפסו בעיניו כביקורתיות וכבלתי הולמות. מבלי להיכנס לעומק ההתבטאויות, הובהר שהחוק אינו מטיל מגבלות על האופן בו חברי וועדת הביקורת מתבטאים בעניינים יישוביים, וכי הוועד המקומי נדרש לשתף פעולה עם וועדת הביקורת באופן מלא.

לאחר שוועדת הביקורת קיבלה מהח"מ הדרכה לפעולתה, נערכה פגישת עבודה בין וועדת הביקורת ליו"ר הוועד המקומי (בתאריך 9.1.2017). לאחר פגישה זו, פנתה וועדת הביקורת בכתב לוועד המקומי, וביקשה לקבל מסמכים הנחוצים לעבודתה (זאת כפי שסוכם בפגישה ביניהם). **בקשתם זו לא נענתה**, ובחלוף כחודש, הוציאו בקשה חוזרת (6.2.2017). לאחר שגם בקשה זו לא נענתה, פנו אלי חברי הוועדה וביקשו את התערבותי. גם בקשה מאוחרת יותר לשיבת עבודה משותפת (מתאריך 5.4.2017) לא נענתה.

במקביל פנתה וועדת הביקורת לרואה החשבון של היישוב, וביקשה מסמכים ודו"חות הנוגעים לתחומי בדיקתה. משרד רואה החשבון השיב כי אינו יכול לעשות כן בלא אישור של יו"ר הוועד (אישור שלא נתקבל) וכי בכל מקרה, כל טיפול בבקשת וועדת הביקורת יהיה כרוך בתקציב מיוחד. יו"ר הוועד מצידו הבהיר כי לא יאשר תקציב כזה וגם לא אישר את העברת המסמכים המבוקשים.

על כל פנים, ועל אף כל הקשיים, פעלו חברי וועדת הביקורת והפיקו דו"ח ביקורת מקיף ויסודי שהופץ כטיוטא במהלך חודש מאי 2017. בדו"ח שלהם הם מתארים את מסכת החשדנות שתוארה לעיל, הגם שמתארים בצידה גם התרצות לבסוף ושיתוף פעולה.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

עדיין, בשורה התחתונה, חברי הוועדה תיארו (עמ' 3 בטיוטא הנ"ל) הרגשה "שנעשה יותר מאמץ להסתיר מאיתנו מאשר לשתף ולחשוף".

בדו"ח המפורט שכתבו העירו על מרכזיות יושב ראש הוועד בהחלטות השונות, ובצד זאת החלשת שאר חברי הוועד, ובפרט אלו מן האופוזיציה. העירו על קביעת הנושאים לסדר היום (ודחיית נושאים שחברים אחרים מעלים), על אופן זימון ישיבות הוועד, ועד דיונים עקרים וריקים מתוכן.

הדו"ח הנ"ל עסק גם במגוון תחומים שלא נסקרו כאן, כגון הכנת התקציב השנתי, ניהול כספי, תהליכי רכש, ניהול מלאי, שירותים ותקשורת עם תושבי היישוב, תחזוקה וטיפול היישוב ועוד. **על פי התרשמותי, וכמי שהיה מעורב בשלבים רבים של עבודת וועדת הביקורת, מדובר בדו"ח רציני ויסודי, הראוי לדיון והפקת לקחים.**

על אף בקשת חברי וועדת הביקורת, ובניגוד למתחייב, הוועד המקומי לא דן בדו"ח הביקורת, לא אימץ את הדו"ח (או לא אימץ אותו), לא פעל לתיקון הליקויים, ולא פירסם לתושבים את ממצאיו.

עורכי הדין של הוועד מסרו כי הביקורת נלמדה ויושמה.

מסקנה – הוועד המקומי הערים קשיים בפני וועדת הביקורת ולא נהג כמתחייב בדו"ח הביקורת שהניחו על שולחנו.

25. תלונות כנגד חברי וועד אחרים

הממצא – יו"ר הוועד הגיש תלונות נגדיות, כנגד חברי וועד שהתלוננו כנגדו.

פירוט – לאורך הליך בירור התלונה, פעל יו"ר הוועד אל מול חברי הוועד המקומי שהתלוננו כנגדו, והגיש למועצה (לראש הרשות, למנכ"ל ולח"מ) שורת תלונות נגדיות.

כך למשל התלונן כנגד חבר וועד על עניינים הקשורים למגרש ביתו, ועל חברת וועד, בנושאים הקשורים לתחומי אחריותה ביישוב. בקשות אחרות היו להדחת חברי וועד מכהנים, שנעדרו על פי הטענה ממספר ישיבות רצופות.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

בעבר חיוויתי דעתי באשר לתופעת התלונות הנגדיות, והבהרתי את סדרי העדיפויות הראויים בבירור התלונות – אם בכלל. סברתי כי יש לתת עדיפות לתלונות כנגד בעל סמכות (יו"ר וועד, חבר בסיעת הרוב) ובעל כוח, על פני תלונות כנגד מי שאין לו כל סמכות (חבר וועד, מסיעת המיעוט). עוד סברתי כי יש לתת עדיפות לתלונה הראשונה, המקורית, הקודמת בזמן, ועדיפות פחותה לתלונות נגדיות, שניתנו לאחר הגשת התלונה הראשונה, ע"י מי שהתלוננו כנגדו.

גישה דומה הובילה גם את מקבלי ההחלטות במועצה. בתגובה לתלונות כנגד חבר הוועד, השיב מנכ"ל המועצה (בתאריך 18 מאי 2017) כי ככל שישנה טענה אישית כנגד חבר וועד, ובעניינים שאינם קשורים ישירות לכהונתו כחבר וועד, הרי שניתן לפנות לגורמי האכיפה המוסמכים בתלונה, ובכל מקרה המנכ"ל המליץ להתמקד במאמצים המתחייבים לפיתוח היישוב ולא לנסות לגרור את המועצה לסכסוכים פנימיים.

בכל מקרה, ככל שיהיה צורך, אתייחס לסוגיות אלו רק לאחר סיום הטיפול בדו"ח הנוכחי, ולא לפני. ככל שאנשי הוועד המקומי (או תושבים ביישוב) ירצו לפעול בערוצים אחרים, הרי שהדבר נמצא בידיהם.

26. התייחסויות נוספות של עורכי הדין מטעם הוועד המקומי ומטעם היו"ר הקודם

משרד עורכי הדין של הוועד המקומי (מקלן, דהמשה ושות') טען את הטענות הבאות:

- א. הוועד הנוכחי אינו אחראי לעיקר הנושאים המבוקרים (הגם שהוא מכהן משנת 2012). אין התייחסות מספיקה בדו"ח לכך שמרבית הליקויים קשורים לוועדים קודמים ולנהלי עבודה שהתקיימו ביישוב במשך שנים.
- ב. היו"ר הנוכחי פעל באופן יסודי לתקן את רוב הליקויים שעלו (כבר בטיוטא שהופצה ב-2017).
- ג. תחושת הוועד היא כי הדו"ח נערך במגמה להתנגח, ותוך הצגת תמונה מעוותת של התפקוד העכשווי.

משרד עורכי הדין מטעמו של יו"ר הוועד הקודם, מסר את הדברים הבאים:

- א. הליקויים שעלו – ככל שהם קרו – קרו בתום לב מוחלט.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

ב. למבקר המועצה אין סמכות לבקר את הוועדים המקומיים שבתחומה, אלא רק את המועצה עצמה.

27. המלצות

- א. אני ממליץ כי בדרג הניהולי הבכיר של המועצה יתקיים דיון בדו"ח הביקורת ובהמלצות שבו, וכי מסקנות הפעולה יובאו באופן מסודר לידיעת מליאת המועצה והח"מ. במקביל, אני ממליץ כי וועדת הביקורת של המועצה תדון בדו"ח כמתחייב, ותגבש את התייחסותה, שתובא אף היא לשולחנם של חברי המליאה.
- ב. אני ממליץ כי ראש המועצה יפעל – ומיד לאחר אישור וועדת הביקורת – להביא את הדו"ח בערוצים המתאימים לידיעת כלל תושבי המועצה, ובפרט לידיעת כלל תושבי פוריה נווה עובד. **אני ממליץ, כי הדבר ייעשה בהקדם האפשרי.**
- ג. באשר לתמונה הכללית העולה מן הדו"ח, הרי שהיא מצטרפת לממצאי ביקורות קודמות שנעשו בוועדים מקומיים (ובפרט – ביקורת שערכתי ביישוב פוריה עלית), ומחייבים תשומת לב לנתח כה גדול של הפעילות הנעשית בשלטון המקומי, ושמבוקרת פחות מהנדרש (להבנת). אני ממליץ כי יוקם צוות חשיבה, בשיתוף חברי מליאה, בכירי המועצה הרלוונטיים, ונציגות מתאימה של הוועדים המקומיים לחשיבה כיצד להדק את הפיקוח והביקורת על הנעשה בוועדים המקומיים וכיצד לטייב ולשקף את דרכי פעולתם.
- ד. באשר לוועד במקומי פוריה נווה עובד, אני ממליץ כי ראש המועצה יוקרה לוועד המקומי בכתב לתקן באופן מיידי את הליקויים ולדווח למועצה האזורית בכתב בחלוף שלושה חודשים ובחלוף חצי שנה, מה נעשה, מה תוקן, ומה אופני הבקרה שנקבעו לכך.
- ה. אני ממליץ כי המועצה תורה לוועד המקומי פוריה נווה עובד כי עד להודעה חדשה (בכתב) כל המינויים שלהם לבעלי תפקידים ונותני שירות לוועד המקומי צריכים להיות באישור כתוב מראש של המועצה, ולאחר שנציג מטעמה (מנכ"ל או ראש אגף יישובים) ישתתף בכל הליכי המכרז. אני ממליץ כי ייאסר כליל על הוועד המקומי לקלוט עובדים באופן זמני.

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

- ו. אני ממליץ כי הוועד המקומי יעביר מיידית בכתב את רשימת כל עובדיו הנוכחיים (בהעסקה ישירה או בחשבונית), וממנה יתחיל המעקב אחר הליך קבלת עובדים לוועד המקומי.
- ז. באופן דומה אני ממליץ כי המועצה תורה לוועד המקומי כי כל מכרז רכש מהיקף מסויים (שייקבע ע"י מנכ"ל המועצה, למשל 10 אש"ח ומעלה) מחייב השתתפות נציג המועצה במכרז **בכל שלביו**. כך גם באשר לכל הסכם השכרת מבני ציבור לתושבים/אחרים (או חידוש אופציה).
- ח. אני ממליץ כי המועצה תורה לוועד המקומי שלא לבחור משרד רואי חשבון חדש (עם תום החוזה הנוכחי) אלא באמצעות וועדת מכרזים אד-הוק שתובל ע"י גורם בכיר במועצה (גזבר/ר' אגף יישובים).
- ט. תופסק לחלוטין העסקת בני נוער ביישוב, עד לכתיבת נוהל פנימי ע"י הוועד המקומי, שיאושר בכתב ע"י מנכ"ל המועצה.
- י. אני ממליץ כי גזברות המועצה תוציא נוהל לכלל היישובים, באשר לאופן גביית תשלומי מזומן ואופן רישום ספרי הקופה, זאת תוך מגמה לצמצם שימוש במזומנים בקופות הוועדים המקומיים ולהדק את הבקרה אחר כספים מזומנים הנמצאים בידי הוועדים המקומיים.
- יא. אני ממליץ כי המועצה הדתית ומחלקת רווחה יפסיקו את קיומן של "רשימות משלימות" מטעם וועדים מקומיים, ויפעלו בכל הנוגע לדמי קמחא דפיסחא אך ורק לפי רשימות שירוכזו ע"י מחלקת הרווחה של המועצה.
- יב. אני ממליץ כי היועץ המשפטי של המועצה ייתן דעתו על היבטים בעייתיים שעלו בדו"ח הביקורת, וככל שיתבקש ימליץ על המשך הטיפול בעניין מול הגורמים המוסמכים. אני ממליץ כי לאחר שייתן את המלצתו ואת האופן שבו הוא רואה את ההיבטים המשפטיים של הדו"ח תכונס ישיבה בראשות ראש המועצה, ויוחלט על המשך הצעדים.
- יג. אני מציע כי המועצה תעביר העתק של הדו"ח לגורמים נוספים רלוונטיים, בהתאם לשיקול דעת ראש המועצה (משרד הפנים, משרד המשפטים, משרד האוצר, משרד מבקר המדינה וכו').

מועצה אזורית עמק הירדן מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

28. מצ"ב בנספחים ההתייחסויות המפורטות של עורכי הדין מטעם הוועד ומטעם היו"ר הקודם של הוועד.

בברכה ,

נוסן	אהוד
המועצה	מבקר
והממונה על תלונות הציבור	

העתקים

מוא"ז עמק הירדן – ראש המועצה – מר עידן גרינבאום
מוא"ז עמק הירדן – גזבר, יועמ"ש, ר' אגף יישובים, ר' אגף קהילה
מועצה דתית כנרות – יו"ר, גזבר
ועד מקומי פוריה נווה עובד – חברי וועדת הביקורת
ע' אישית לראש המועצה, ע' מנכ"ל, דובר